

NYELVTAN

スポーツの試合

来週の土曜日、サッカーの試合、見に行くんですが、いっしょに行きませんか。

行きたいんですが、だめなんです。日曜日なら、だいじょうぶなんですが。

きいて はなす

KIFEJEZÉS

- ・試合が日曜日なら、だいじょうぶなんですが。
- ・テレビで、おもしろい試合になるって言って(い)ましたよ。
- ・じつは、明日の試合、行けなくなりました。
- ・がんばれ。 / 負けるな / …(めいれいけい)

HASZNÁLAT

- ・Elutasítani egy meghívást azzal, hogy el tudjuk fogadni, ha más időpontról van szó.
- ・Továbbítani a hallottakat egy másik személynek.
- ・Indoklással lemondani vele egy találkozót.
- ・Bátorítani csapatunkat például egy sporteseményen.

よんで わかる

HASZNÁLAT

FORMA

- ・土曜日に父の知りあいをむかえに行かなければなりません。 / 行かないけません。
- ・選手のプレーのすばらしさにかんどうしました。 / 勉強が忙しいから、友だちのさそいをことわりました。
- ・来月のマリナーズとの試合、いっしょに行きましょう。

- ・Kifejezni, hogy valamit szükséges, vagy kötelező megtenni.
- ・Véleményünket vagy tényeket közölni egy sporteseményről.
- ・Rámutatni, hogy a mérkőzésen egy csapat kívül néz szembe.

きいて はなす

1. 試合が日曜日なら、だいじょうぶなんですが。 De ha a mérkőzés vasárnap van, akkor ráérek.

A なら segítségével visszautalunk a beszélgetőpartner által elmondottakhoz, hogy aztán ajánlást vagy véleményt nyilvánítsunk (lásd A2-2 L3)

・あたたかいものなら、よせなべがいいですよ。

Ha meleg ételről van szó, a yosenabe jó.

Ebben a leckében a ~なら、だいじょうぶなんですが szerkezetet használjuk annak jelzésére, hogy meghívást nem tudunk elfogadni, de más feltétel esetén igen. A だいじょうぶなんですが helyett használható a (hatóige) + んですが szerkezet is.

・試合が日曜日なら、だいじょうぶなんですが。

De ha a mérkőzés vasárnap van, akkor ráérek.

・試合が日曜日なら、行けるんですが。

De ha a mérkőzés vasárnap van, el tudok menni.

A ~なら mondatban kifejthetjük véleményünket vagy benyomásainkat, ahogy az alábbi példákban látjuk:

・山田さんが行くなら、私も行きます。

Ha Yamada megy, én is megyek.

・長友選手が出るなら、おもしろい試合になると思います。

Ha Nagatomo is indul, szerintem érdekes mérkőzés lesz.

2. テレビで、おもしろい試合になるって言って(い)ましたよ。 **A tévében azt mondták, hogy érdekes mérkőzés lesz.**

Az (ige / I-melléknév / NA-melléknév / főnév egyszerű alakja) + って言っていました (よ) szerkezetet akkor használjuk, ha tájékoztatni akarjuk beszélgetőpartnerünket valami olyan információról, amit egy másik személy mondott, vagy amit a televízióból vagy hasonló médiából ismerünk (lásd A2-1 L18). A beszélt nyelvben, ahogy ebben a leckében látjuk, a って言っていました képletet gyakran használják.

- ・山田さんも行^{って}、言^{って}ました。 Yamada is jön, azt mondta.
- ・中村さんは、試合のチケットは、もう買^{った}って言^{って}ました。 Nakamura azt mondta, hogy már megvette a mérkőzésre a jegyeket.
- ・テレビで、今週の週末は暑くない^{って}、言^{って}ましたよ。 Azt mondták a tévében, hogy a mostani hétvégén nem lesz meleg.

3. じつは、明日の試合、行けなくなっ^たんです。 **Az a helyzet, hogy a holnapi mérkőzésre úgy alakult, hogy nem tudok elmenni.**

Az ~ んです → arra használjuk, hogy megmagyarázzuk azokat a körülményeket, amelyek miatt egy tárgy a jelenlegi állapotába került, vagy hogy megindokoljunk egy helyzetet (lásd A2-1 L17).

- ・このかばんは、あねにもら^{った}んです。 Ezt a táskát a nővéremtől kaptam.

Ez a lecke a じつは、~ (ige egyszerű forma) + んです szerkezetet használja a találkozó indoklás mellett történő lemondására.

A じつは hozzáadása azt fejezi ki, hogy ez új információ a beszélgetőpartner számára.

- ・じつは、中国から知りあいが日本に来^るんです。 Az a helyzet, hogy Kínából jön egy ismerősöm Japánba.
- ・じつは、明日の試合、行けなくなっ^たんです。 Az a helyzet, hogy a holnapi mérkőzésre úgy alakult, hogy nem tudok elmenni.

A じつは、~ szerkezet saját érzéseink kinyilvánítására vagy megosztására is szolgál.

- ・じつは、前から一度サッカー場に行^{って}みた^かっ^たんです。 Az a helyzet, hogy már rég el akartam menni egyszer a focipályára.
- ・じつは、学生のとき、ずっとサッカーをや^{って}た^んです。 Az az igazság, hogy diákkoromban mindig is fociztam.

4. がんばれ ./ 負けるな / ... **Gyerünk! / Ne veszítsetek! (Parancsoló/tiltó alak)**

Amikor egy sportmérkőzésen szurkolni szeretnénk kedvenc csapatunknak, az igéket parancsoló/tiltó alakban használjuk, amely lehet állító vagy tagadó:

- ・がんばれ! Gyerünk!
- ・負けるな! Ne veszítsetek!

A parancsoló alak képzése:

- ・1. csoport

A MASU-forma előtti "i" "e"-re változik.

がんば ^{ります}	→	がんば ^れ
はし ^{ります}	→	はし ^れ
いき ^{ます}	→	い ^け
かち ^{ます}	→	か ^て

•2. csoport

Levágjuk a -ます végződést és hozzáadjuk a ろ-t.

みます → みろ
たべます → たべろ

•3. csoport

Levágjuk a -ます -t, és hozzáadjuk a ろ-t. A きます -ból こい lesz.

します → しろ
しっかりします → しっかりしろ
きます → こい

•A tiltó alak képzése:

A szótári alakhoz a な -t adjuk hozzá.

まける → まけるな!
あきらめる → あきらめるな!

よんでわかる

5. 土曜日に父の知りあいをむかえに行かなければなりません。 / 行かなきゃいけません。 **Szombaton ki kell mennem apám ismerőse elé.**

Valami elvégzésének szükségességét/kötelezőségét az alábbi szerkezettel fejezzük ki: (ige NAI-forma, az い nélkül) + ければなりません / ちゃいけません.

•カーラさんはあさってまでに、レポートを出さなければなりません。 Carlának holnaputánig le kell adnia a beadandó dolgozatot.

•ホセさんは明日、大使館にしよるいを取りに行かなきゃいけません。 José-nak holnap el kell mennie a nagykövetségre az iratokért.

Beszélt nyelvben a なきゃいけないんです-t használjuk.

•すみません。あした、空港に友達をむかえに行かなきゃいけないんです。 Elnézést, holnap ki kell mennem a reptérre a barátom elé.

•じつは、あさってから、日本に出張しなきゃいけないんです。 Az a helyzet, hogy holnaputántól Japánba kell mennem üzleti útra.

6. 選手のプレーのすばらしさに感動しました。 / 勉強が忙しいから友だちのさそいをことわりました。 **Lenyűgözött a versenyző játékának nagyszerűsége. / Mivel elfoglalt vagyok a tanulás miatt, elutasítottam a barátom meghívását.**

Ha véleményt mondunk valamiről, vagy ha egy tényt akarunk jelezni, az igét és a melléknevet főnevesítjük. Ebben a leckében az igék és melléknevek főnevesítését használjuk, hogy elmondjuk a foci meccsről való benyomásainkat, vagy hogy egy objektív tényt jelezzünk.

•長友選手のプレーのすばらしさに感動しました。 Nagatomo játékának nagyszerűsége lenyűgözött.

•ルールのかんたんさが、サッカー人気のりゆうの1つです。 A szabályok egyszerűsége az egyik oka a foci népszerűségének.

•勉強が忙しいから友達のさそいをことわりました。 Mivel elfoglalt vagyok a tanulás miatt, elutasítottam a barátom meghívását.

•Az I- és NA-melléknevek főnevesítése

I-melléknév: levágjuk az い-t és hozzáadjuk a さ-t. Vigyázat: az いい -ből nem いさ lesz, hanem よさ.

すばらしい + さ → すばらしさ   nagyszerű → nagyszerűség

いい + さ → よさ   jó → jószág

NA-melléknév: levágjuk a な-t és hozzáadjuk a さ-t. De vannak olyan NA-melléknévek, amelyeket nem használunk főnevesített alakban.

かんたん な + さ → かんたんさ   könnyű → könnyűség

• Igék főnevesítése

Levágjuk a ます -t a MASU-formából.

さそい ます → さそい   meghív → meghívás

つかれ ます → つかれ   elfárad → fáradtság

7. 来月のマリナーズとの試合、いっしょに行きましょう。Menjünk együtt a jövő havi Mariners-szel való meccsre!

Ha azt akarjuk jelezni, hogy egy csapat ki ellen játszik egy mérkőzésen, akkor a következő szerkezetet használjuk: (az ellenfél csapatának neve) + と + の + 試合.

A の hozzáadásával a と után módosítjuk a főnevet.

• 来月、イーグルズはマリナーズと試合をします。   Jövő hónapban az Eagles-nek a Mariners-szel lesz meccse.

• 来月のマリナーズとの試合、いっしょに行きましょう。Menjünk együtt a jövő havi Mariners-szel való meccsre!

A の -t más partikulákhoz is hozzáadhatjuk a főnév módosításakor. De a に helyére へ kerül, így a szerkezet: a へ + の + (főnév).

で + の + Főnév

• 私はよく、JF サッカー場で、試合を見ます。

Gyakran nézek meccset a JF focistadionban.

• JF サッカー場での試合は、年に 15 回ぐらいです。

A JF focistadionban való meccsek évente 15-ször vannak körülbelül.

まで + の + Főnév

• 駅から JF サッカー場まで歩いて 20 分ぐらいです。

Az állomásról a JF focistadionig kb 20 perc az út gyalog.

• JF サッカー場までの行き方をサイトでしらべました。

Megnéztem a honlapon a JF focistadionig vezető utat.

から + の + Főnév

• 長友選手は、ファンからプレゼントをもらいました。

Nagatomo egy rajongótól ajándékot kapott.

• ファンからのプレゼントは、T シャツでした。

A rajongótól való ajándék egy póló volt.

に→へ: へ + の + főnév

• 長友選手は、ファンにメッセージを書きました。

Nagatomo a rajongóknak írt egy üzenetet.

• ファンへのメッセージは、サイトで読めます。

A rajongóknak szóló üzenet a honlapon olvasható.

× ファンにのメッセージ

1. Népszerű sportok

2007-ben az NHK csatornához tartozó rádió- és televíziókultúra-kutató intézet 3600 16 éven felüli ember körében végzett felmérést, Japán 300 pontján. A felmérés szerint a 10 kedvenc "nézett" sportágukat a legnépszerűbbtől a legkevésbé népszerűig a következő sorrend szerint rangsorolták: profi baseball, középiskolai baseball, műkorcsolya, maraton, ekiden (váltó), futball, röplabda, szumó, golf és szinkronúszás. A nemek szerinti besorolásnál megfigyelhető, hogy több férfi válaszadó volt, és általában a férfiak jobban szeretik a sportot, mint a nők. A válaszadók életkorát tekintve a fiatalok (16 és 29 év közöttiek) a labdarúgást kedvelték jobban a baseball-lal szemben, míg az idősebbek (60 év felettiek) az utóbbit, a maratont, a szumót és a baseballt választották. Emellett többen jelezték, hogy szabadidejükben a televízióban ezen sportágak mérkőzéseit követték.

A fiatal és középkorú nők körében a műkorcsolya végzett az első helyen, és a 10 legjobb sportág között szerepelt a szinkronúszás és a ritmikus gimnasztika is. Amint látjuk, a gyakorlatok esztétikája is fontos kritérium egy sportág vonzerejének megítélésében.

2. Hagyományos japán sportok

Japán hagyományos sportjai között olyanok találhatók, mint az aikido, iaido, szumó, kendo és dzsúdó. Ezek közül sok a készségfejlesztésre és a mentális fejlesztésre összpontosít, ráadásul sokban nincsenek mérkőzések és ellenfelek sem, akikkel megmérethetnék magukat. Például az aikido, amely Japánon kívül is népszerű, azt vallja, hogy a technikák gyakorlásával és a természettel harmóniába kerüléssel eljuthatunk a világbékéhez. Ugyanígy ezeknek a tipikus japán harcművészeteknek az a sajátossága, hogy a fizikai erőtlől és alkattól függetlenül a test ésszerű használatával lehetséges, hogy a kicsi felülmúljon egy nagyot.

3. A SAMURAI BLUE (a japán válogatott) indulhatott a 2014-es FIFA brazil világbajnokságon

A SAMURAI BLUE néven ismert japán labdarúgó-válogatott úgy tudott kijutni a 2014-es brazíliai világbajnokságra, hogy egy gólt szerzett a 2013. június 4-én, kedden Ausztráliával lejátszott ázsiai döntőben. Ezzel a győzelemmel a japán csapat zsinórban ötödször nyert labdarúgó-világbajnokságra szóló belépőt.

4. そうですか。 vs. そうですか？

Ugyanaz a kifejezés az intonáció különbözősége miatt egészen más árnyalatot közvetíthet beszélgetőpartnerünk számára. A そうですか kifejezés, amelyet egy közlésre adott válaszként használunk, felveheti az eső intonációt, és így meglepődést közöl a beszélgetőpartner részére: そうですか。 Ha azonban bátorítalanul vagy közönyösen ejtjük ki ugyanezt, úgy érdektelenséget

fejezünk ki vele a másik ember felé. Másrészt, ha a végén megemeljük az intonációt, és úgy mondjuk, そうですか？ kétkedést fejezhetünk ki abban, amit az imént mondtak nekünk. Ezekkel a példákkal látjuk, mennyire fontos odafigyelni egyes kifejezések intonációjára.

家をさがす

きいて はなす

KIFEJEZÉS

- ・文の終わり方: いろいろさがして(い)るんです**けど**。／いいところがあり**なくて**。／...
- ・広くていい家があった**から**、決めました。
- ・会社まで少し遠い**けど**、いい家があった**から**、決めました。

HASZNÁLAT

- ・Kifejezni, hogy valami kényelmetlen vagy probléma nekünk.
- ・Rámutatni döntéseink okaira és motivációira, amikor otthon választunk.
- ・Elmagyarázni a döntésünk okát, amikor házat keresünk, összehasonlítva az előnyöket és a hátrányokat.

よんで わかる

FORMA

- ・**せまくても**がまんしています。／**不便でも**ここに住みたいです。
- ・もっと広いへやが**あれば**、ひっこしたいです。

HASZNÁLAT

- Megerősíteni a véleményünket, amikor lakhatásról és költözésről beszélünk, szembeállítva az ellentétes szempontokat.
- Kifejezni feltevéseinket otthonkeresés során.

きいて はなす

1. いろいろさがして(い)るんですけど。Habár rengeteget keresünk... (de nem találunk).

いいところがありません。Nem nagyon van olyan, ami jó lenne.

A mondat végének megváltoztatásával jelezhetjük, hogy valami zavar minket, vagy problémánk van. Az **いろいろさがして(い)るんですけど** pontosan ugyanazt jelenti, mint az **いろいろさがしていますが**, **いい家が見つかりません** csak épp beszélt nyelvi kifejezés. Ebben az esetben a **～んです** szerkezetet használjuk (lásd A2-1 L11, 17) és a **けど** ellentétes kötőszót (lásd A2-1 L5, ellentét kifejezése a **けど-val**), végül elhagyjuk a mondat második részét. Ezt akkor alkalmazzuk, ha a valós helyzet eltér a várttól. Azt is mondhatjuk, hogy **～んですが**.

- ・いつもは 9 時に始まる**んですけど**。 Habár mindig 9-kor kezdődik... (Valós helyzet: már elmúlt 9, de még mindig nem kezdődött el)
- ・きのうから田中さんに電話をかけて(い)る**んですけど**。

Bár már tegnap óta hívom Tanakát... (Valós helyzet: azóta sem beszéltem Tanakával)

Másrészt az **いいところがありません** kifejezés jelentése **いいところがありません**, **困っています**. Korábban a TE-formát használtuk az okok vagy indokok kifejezésére (lásd A2-1 L7 L9). A beszélt nyelvben kihagyhatjuk a mondat második részét annak érzékeltetésére, hogy az első részben elmondottak problémát okoznak számunkra.

Az első részben nem csak TE-formájú igék, hanem főnevek és melléknevek is szerepelhetnek.

- ・毎日つうきんに2時間以上かかって。 A munkába járás mindennap több, mint 2 óra...
- ・電車やバスが少なくて。 Kevés a vonat és a busz...
- ・今の家は買い物に不便で。 A mostani ház nem megfelelő a bevásárláshoz...
- ・来年はてんきんで。 Jövőre áthelyeznek...

2. 広くていい家があったから、決めました。 Mivel volt egy tágas és jó ház, amellelt döntöttünk.

Ezzel a szerkezettel kifejezzük egy döntés indokait és szempontjait, például amikor otthont választunk. Korábban láthattuk az (tagmondat1) + から + (tagmondat2) szerkezetet, amellyel a döntés okát jelöljük (lásd A2-1 L3). Az F1 kezdőmondatban az döntésünk okát vagy indítékát, a következő tagmondat2-ben pedig az eredményt vagy a döntést fejezzük ki. A tagmondat1-ben az igék, melléknevek vagy főnevek egyszerű és MASU-formában is megjelenhetnek a から előtt. Eddig csak formális formában használtuk a tagmondat1-et (lásd: A1 L13, A2-2 L3 L5), ezért most néhány példát mutatunk be, ahol egyszerű formát használunk.

① Igék

- ・小さい子どもがいるから、安全なところがいいです。 Mivel kis gyereke van, egy biztonságos hely lenne jó.

② I-melléknév

- ・まわりがうるさいから、引っこしました。 Mivel a környék zajos, elköltöztem.

③ NA-melléknév

- ・駅に近くて便利だから、そのマンションにしました。 Mivel közel van az állomáshoz, és kényelmes, ezért amellelt a lakóház mellett döntöttem.

④ Főnév

- ・広くて明るい家だから、とても気に入っています。 Mivel tágas és világos ház, nagyon tetszik.

3. 会社まで少し遠いけど、いい家があったから、決めました。 Mivel volt egy ház, ami bár messze volt a munkahelyemtől, de jó volt, amellelt döntöttünk.

Amikor előnyöket és hátrányokat akarunk kifejezni döntéseink magyarázataként vagy indokaként, közösen használjuk a けど-t (lásd A2-1 L5) és az okot kifejező から-t.

- ・やちんがたかいけど、会社に近いから、そのマンションにしました。 Mivel magas a lakbér, de közel van a munkahelyhez, amellelt a ház mellett döntöttünk.
- ・会社から遠いけど、かんきょうがいいから、こうがいの家をさがしています。 Bár messze van a munkahelyről, de jó a környezet, külvárosi házat keresünk.

よんでわかる

4. せまくてもがまんしています。／不便でもここに住みたいです。 Bár szűkös, kibírom. / Bár kényelmetlen, itt szeretnék lakni.

Ezzel a szerkezettel egy véleményt erősítünk meg egy ellentétes aspektussal szemben. Ez a szerkezet a tagmondat1 + ても (でも) + tagmondat2 alakot ölti, ahol a tagmondat2 a főmondatot jelöli. A tagmondat2-ből származó információ ellentétes azzal, amit a tagmondat1-ből következtetnénk vagy várnánk. A tagmondat1-ben az (I-melléknév) くても / (NA-melléknév) ても / (főnév) ても kifejezéseket használjuk (lásd A2-1 L12).

① I-melléknév

高い → **高くても**

・少しやちんが**高くても**、としのマンションがいいです。

Még ha kicsit magas is a lakbér, a belvárosi lakás jó.

② NA-melléknév

たいへんな → **たいへんでも**

・**たいへんでも**、毎日電車でつうきんしています。

Még ha nehéz is, mindennap vonattal megyek munkába.

③ Főnév + でも

としん → **としんでも**

としんでも、安いマンションがありました。

Még ha a városközpontban is van, volt egy olcsó lakás.

⑤ Tagadó formák

igék: お風呂がない → **お風呂がなくても** még ha nincs is fürdő

I-melléknév: 近くない → **近くなくても** még ha nincs is közel

NA-melléknév: べんりでない → **べんりでもなくとも** még ha nem is kényelmes

Főnév: いったいでない → **いったいでなくとも** még ha nem is családi ház

Az előző leckéken megtanultuk a szerkezetet (TE-forma ige) + もいいですか, amelyet arra használunk, hogy engedélyt kérjünk valamire (lásd A2-2 L4, L14). Ha engedni akarunk egy nemkívánatos állapotnak, használhatjuk a ~もいいです vagy a ~もだいじょうぶです kifejezést. Ezekben a szerkezetekben nem csak a TE-alakban lévő igéket használhatjuk, hanem mellékneveket (I-melléknév: くて, NA-melléknév: で) és főneveket (で) is.

・にわが**なくても**いいです。 **Még ha nincs is kert, akkor is jó.**

・やちんが少し**高くても**だいじょうぶです。 **Még ha kicsit magas is a lakbér, nem gond.**

A ~てもかまいません, ahogy a ~ても問題ありません ugyanazt jelentik, mint a ~もいいです, de sokkal formálisabbak.

・家は、**としんでもなくとも**かまいません。 **Nem bánom, ha a ház nincs a városközpontban.**

5. もっと広いへやがあれば、引っこしたいです。 Ha lenne egy tágasabb szoba, elköltöznék.

Amikor egy feltételt akarunk előfeltételként megfogalmazni, általában a következő szerkezetet használjuk: Tagmondat 1 (feltételes mód), Tagmondat 2. Korábban láttuk a ~たら feltételes használatát (lásd A2-2 L7). Mindkét szerkezetnél a Tagmondat 1 a feltételt jelöli, a Tagmondat 2 pedig azt, hogy miként cselekednénk e feltevés mellett (Tagmondat 1 → Tagmondat 2). Ily módon a Tagmondat 1-ben jelezzük a szükséges feltételeket ahhoz, hogy a Tagmondat 2 megtörténjen, mint például az otthonunk elköltözése.

・もっと広いへやが**あれば**、引っこしたいです。 **Ha lenne egy tágasabb szoba, elköltöznék.**

・夜も**安全なら**、そのマンションにします。 **Ha éjjel is biztonságos, amellet a ház mellett döntök.**

Sok esetben a ~たら és a ~ば felcserélhetők.

・こうがいに**引っこしたら**、元気になるかもしれません。 **Ha a külvárosba költöznénk, talán jobban lennénk.**

・こうがいに**引っこせば**、元気になるかもしれません。

A ~たら szerkezetet arra használjuk, hogy jelezzük, hogyan cselekednénk, ha a Tagmondat 1 állapota vagy cselekvése által képviselt feltétel teljesült vagy befejeződött (lásd A2-2 L16). Nézzünk meg néhány olyan esetet, amikor a ~たら és a ~ば nem cserélhetők fel:

・いいマンションを**見つけたら**、おしえてください。 **Mondd el, ha találtál egy jó házat.**

・×いいマンションを**見つければ**、おしえてください。

Az előzőhöz hasonló esetekben, ahol a Tagmondat 2 kérést vagy kívánságot jelöl, nem a ~ ば szerepel, hanem a ~ たら, mert a japánban azt kell jelezni, hogy a Tagmondat 2 művelete akkor következik be, amikor a Tagmondat 1 művelete már megtörtént.

A feltételes mód képzése

① Igék

•1. csoport

A szótári alak utolsó /u/-ja /e/ lesz, és utána jön a ば.

すむ → すめば

かえる → かえれば

ある → あれば

•2. csoport

Levágjuk a szótári alak る-jét és hozzáadjuk a れば-t

食べる → 食べれば

•3. csoport

A くる, ami a きます szótári alakja, くれば, a する, a します szótári alakja すれば lesz.

くる → くれば

する → すれば

② I-melléknév

Az い helyére a ければ kerül

.安い → 安ければ

③ NA-melléknév

Hozzáadjuk a ら-t (vagy a な helyére a なら-t)

.安全な → 安全なら

④ Főnév

Hozzáadjuk a なら-t.

マンション → マンションなら

⑤ Tagadó forma

Mint az I-melléknévnél, az い helyére ければ kerül.

Igék: さがさない → さがさなければ

I-melléknév: とおくない → とおくなければ

NA-melléknév: しずかでない → しずかでなければ

Főnév: しないでない → しないでなければ

Végezetül korábban bemutattuk a főnév1 なら főnév2がいいですよ szerkezetet, amellyel felidézzük a beszélgetőpartnerünk által elmondottakat, és ajánlunk valamit (lásd A2-2 L3). Észrevehetjük, hogy ennek a szerkezetnek a főnév1なら eleme az a feltételes forma, amelyet éppen ebben a leckében láttunk.

•駅に近いマンションなら、「アサヒコーポ」がいいですよ。

Ha állomáshoz közeli házról van szó, az Asahi Corpo a jó.

1. マンション Társasházak

Japán nagyvárosaiban sokan élnek マンション-ban. Ez a szó a viszonylag nagy méretű, vasbetonból készült többlakásos házakra vonatkozik. Másrészt vannak az úgynevezett アパート-k is. Ezek az eddigieknél kisebb épületek általában vasvázás vagy akár fából készülnek. A マンション-nal ellentétben, az アパート általában csak bérbeadásra szolgál. Mindkét esetben a lakások méretét olyan rövidítések határozzák meg, mint például a DK (ダイニング・キッチン) : nappali és konyha, vagy az LDK (リビング・ダイニング・キッチン): nappali, étkező, konyha. A 2LDK tehát azt jelenti, hogy a nappali, étkező és konyha mellett a lakásban két szoba található. A マンション épületek többnyire nyugati stílusúak, de néha van bennük egy japán stílusú tatami szoba is, 和室 (わしつ) . Ez az utóbbi szobatípus a hagyományos japán ház elemeit mutatja be, mint például a ふすま vagy 障子 (しょうじ) tolóajtók és ablakok.

2. 家賃(やちん)・礼金(れいきん)・敷金(しききん) Lakbér, "hálapénz", kaució

Ha Japánban szobát vagy házat bérelünk, a bérleti díjon felül fizetnünk kell a 敷金 és a 礼金 díjakat. A kaució olyan kiadások fedezésére szolgál, amelyek a bérleti díj elmulasztásából vagy javítási igényből eredhetnek. Az összeget - amelyet Kansai régióban 保証金 (ほしょうきん) -ként is ismernek - a bérleti idő végén teljes egészében visszakapjuk, kivéve, ha az összeget valamilyen okból csökkentették. A 礼金 a bérbeadónak adott pénzadomány, amelyet a lakás kölcsönadásáért kap köszönetképpen. Ezekon a díjakon kívül van egy másik pénzösszeg is, amelyet nem kapunk vissza: az úgynevezett közvetítési díj vagy 仲介手数料 (ちゅうかいてすうりょう) . Ezt a díjat az ingatlaniroda számítja fel, amely közvetítőként működik a bérbeadó és a bérlő között. A törvény előírja, hogy ez egy havi lakbér összegénél kevesebb lehet, de az elmúlt években számos olyan eset fordult elő, amikor a vonzó nulla jenes kaucióért cserébe magasabb közvetítői díjat kellett fizetni.

3. 一戸建て(いっこだて) Családi házak

A japán nagyvárosok központja, csakúgy, mint a környező városi területek, a nagy forgalom miatt nem biztonságos a gyerekek számára. Mivel ezeken a területeken sok lakás és lakóépület nagyon kicsi, és drága a bérbeadásuk, jellemző a családi házak (一戸建て) építése a központtól távolabb eső helyeken. Ezek az épületek tágasak, sok esetben kerttel, garázzsal is rendelkeznek, emellett a csendes környezet vonzerejét kínálják, sok zöldfelülettel.

4. 通勤時間(つうきんじかん) A munkába járás ideje

Magyarországon, akárcsak a legtöbb nyugati országban, az otthonról a munkahelyre való utazáshoz szükséges átlagos idő kevesebb, mint 30 perc; Japánban azonban egy óránál hosszabb. Általánosságban elmondható, hogy Japánban egy utazás akkor minősül hosszúnak, ha több, mint másfél órát vesz igénybe. Azok a városlakók, akiknek munkahelyük gyakran a városközpontokban vagy azok közelében van, utazásra kényszerülnek, mivel egyre messzebb és egyre távolabbi területeken építenek családi házakat. Egyesek a shinkansenekkel utaznak Tokióba és Ószakába a környező prefektúrákból, és nem ritka, hogy több, mint 100 kilométert és két órát utaznak, hogy elérjék munkahelyüket. A lakásárak elmúlt évekbeli esésének köszönhetően azonban a fiatalok a városközpontokhoz közelebbi lakóhelyeket kezdtek választani, ami az utazási idők csökkenését eredményezte.

ほっとする食べ物

外国の人には、うどんは、味がうすくないですか。

はじめはそう思いましたが、今はうすい味がおいしいです。

きいて はなす

KIFEJEZÉS

- ・うどんは、外国の人には、味がうすくないですか。
- ・定食は量が少なすぎませんか。
- ・近所のスーパーに何でもあるから、問題ないです。
- ・私、日本人なので、白いご飯とみそしるが一番ほっとするんですよ。

HASZNÁLAT

- ・Aggodalmunkat kifejezni, tagadó kérdéssel.
- ・Okot kifejezni.

よんで わかる

FORMA

- ・ラーメンみたいな食べ物 / ベジマイトは(見た目が)ジャムみたいです。
- ・ラーメンは毎日食べてもあきないです。 / ベジマイトはあまくありません。

HASZNÁLAT

- ・Elmondani, mire hasonlít egy étel vagy ital.
- ・Tagadó kifejezés.

きいて はなす

1. うどんは、外国の人には、味がうすくないですか。 **A külföldieknek nem gyenge az udon íze?**

定食は量が少なすぎませんか。

Nem túl kevés a menü ételadag mennyisége?

Tagadó kérdést használunk, amikor aggodalmunkat szeretnénk kifejezni a beszélgetőpartnerünk esetleges kellemetlenségei miatt. A tagadás használatával kifejezzük aggodalmunkat. Az ilyen típusú kérdésekre nem mindig kell válaszolni **はい** (ええ) vagy **いいえ** (いえ) -vel. Mivel az érdeklődés jeleként vannak megfogalmazva, **だいじょうぶです**-szel vagy **問題ないです**-szel válaszolva jelezhetjük, hogy nincs ok az aggodalomra.

・A: 日本のくだものは、**ねだんが高くない**ですか。

Nem drágák a japán gyümölcsök?

B: **いえいえ**、だいじょうぶです。

Nem, rendben van.

・A: 定食は、ホセさんには、**量が少なすぎ**ませんか。

José, a menü ételadag nem túl kevés neked?

B: **はじめはそう**思いました。でも、今は**だいじょうぶ**ですよ。

Először úgy gondoltam, de már rendben van.

Hasonlóképpen, ha azt akarjuk érzéltetni, hogy a véleményünk megegyezik beszélgetőpartnerünkkel – de mindig attól függően, hogy milyen szoros a kapcsolatunk –, az egyik módja annak, hogy elkerüljük aggodalmát, ha pozitív megjegyzést teszünk.

・ええ、**ちょっと**そう思いますが、もうなれました。

Igen, kicsit ezt gondoltam, de már megszoktam.

・じつは、**ちょっと**口にあわなくて、、、。でも、**しょうゆ**をかけると、おいしいです。

Igazából kicsit nem ízlik, de szójaszósszal finom.

2. 近所のスーパーに何でもあるから、問題ないです。

A közeli szupermarketben minden van, így nem probléma.

私、日本人なので、白いご飯とみそしるが一番ほっとするんですよ。

Engem, mivel japán vagyok, a fehér rizs és a miszoleves nyugtat meg legjobban.

A から-val (lásd A2-1 L3) és ので-val (lásd A2-2 L3) okokat jelzünk. Az okot jelző kifejezés végén a から vagy ので jelenik meg, és ez után kerül a bekövetkezett cselekvést vagy állapotot jelző kifejezés. A から esetében lásd a könyv 2. témáját. A ので esetében az egyszerű forma + ので szerkezetet használjuk (lásd 118-119. oldal). Ha azonban egy NA-melléknév vagy egy főnév jelen idejű állító alakban szerepel, akkor a szerkezet így alakul (főnév / NA-melléknév) + な + ので.

・体の調子が悪いので、昼ご飯を半分のこしました。 **Mivel nem érzem jól magam, az ebéd felét meghagytam.**

・うちの子どもは、食べ物に好き嫌いがあるので、こまっています。 **Mivel a gyerekem válogat az ételben, gondban vagyok.**

・いが弱いので、とんかつはあまり食べられないんです。 **Mivel gyenge a gyomrom, nem nagyon tudom megenni a tonkatsut.**

3. 私に(も)てつだわせてください。 **Hadd segítsek (én is)! (Engedje meg, hogy segítsek!)**

Ezzel a kifejezéssel udvariasan felajánljuk segítségünket. A てつだってください (lásd A2-1 L6) és a てつだってくださいませんか (A2-1 L9) kifejezés használatos, ha segítségek kérünk, de てつだわせてください -t akkor használjuk, ha engedélyt kell kérni a beszélgetőpartnertől, hogy egy (Ic partikulával jelölt) személy segíthessen.

よんでわかる

4. ラーメンみたいな食べ物 / ベジマイトは(見た目が)ジャムみたいです。 **Olyan étel, mint a ramen / A**

Vegemite (kinézetre) olyan, mint a lekvár.

Ezzel a kifejezéssel valami mást veszünk példaként, ami ugyan nem ugyanaz, de ízében, megjelenésében, illatában stb. hasonló. A **みたい** szó a főnév mögé kerül, amelyet összehasonlító példaként szeretnénk használni. A **みたい** után **な**-t használunk, ha jelzőként szeretnénk használni egy főnevet, például ételt, illatot stb. előtt, így a következőképp néz ki: (példa főnév) + **みたいな** + (olyan főnevek, mint **食べ物**, **におい** vagy **味**).

・ラーメン**みたいな**食べ物 **Olyan étel, mint a ramen**

・キンパはおすし**みたいな**食べ物です。 **A kinpa olyan étel, mint a szusi.**

・このお茶は花**みたいな**においがします。 **Ennek a teának virágra**

hasonlító az illata.

(A példaként szolgáló főnév) + **みたい** + **です**

・ベジマイトはジャム**みたい**です。 **A Vegemite olyan, mint a lekvár.**

Ha azt akarjuk mondani, hogy a Vegemite valamilyen jellemzőjében a lekvárra hasonlít, akkor azt a (hasonló jellemző) + **が** hozzáadásával fejezzük ki.

・ベジマイトは**見た目が**ジャム**みたい**です。 **A Vegemite kinézetre olyan, mint a lekvár.**

・このお茶は**においが**花**みたい**ですね。 **Ennek a teának olyan az illata,**

mint a virágé.

Mind a **みたい**, mind a **みたいな** beszélt nyelvi kifejezések.

5. ラーメンは毎日食べてもあきないです。 / ベジマイトはあまくありません。 **Még ha mindennap rament is eszem, nem unom meg/ A Vegemite nem édes.**

A formális jelen idejű tagadás kétféleképpen hozható létre: ～ ないです és ～ ありません (ません) . Az igék esetében eddig a ～ ません tagadó szerkezetet használtuk (lásd A1 L5), de a gyakorlatban a beszélt nyelv is széles körben alkalmazza a ～ ないです végződést.

Ez a második szerkezet az ige NAI-formájából áll (lásd: A2-1 L15, L16, A2-B1, 120-121. o.), majd ezt követi a です.

・ラーメンは毎日食べてもあきないです。 Még ha mindennap rament is eszem, nem unom meg.

・ラーメンは自分では作らないです。 A rament nem én magam készítem.

・自分ではあまり料理しないです。 Magam nem nagyon főzök.

・A: これ、ちょっとしょっぱくないですか。 Ez nem sós egy kicsit?

B: いえ、ぜんぜん問題ないです。 Nem, egyáltalán nem probléma.

A névszói állítmányokban a tagadó ありません-t használjuk a ないです helyett. Főnevek esetén a じゃ ないです-t (lásd A1 L3) じゃ ありません-re változtatjuk.

・そのドリンクはくすりじゃありません。 Az az ital nem orvosság.

A NA-melléknév tagadó alakja ugyanúgy alakul, mint az előzőek: a じゃ ないです-ből じゃ ありません lesz.

・日本のなつとは好きじゃありません。 Nem szeretem a japán nattót.

Ugyanez történik az l-melléknévekkel, ahol a tagadó ～ くないです-nek ありません-né alakul.

・この料理はおいしくありません。 Ez az étel nem finom.

6. ベジマイトは、私にとっては、なつかしいオーストラリアの味なんです。 A Vegemite számomra Ausztrália ízét idézi.

A ～ にとっては szerkezetben előtt egy ember szerepel, akinek az érzéseit, véleményét, érdeklődését fejezzük ki.

・やさいは、子どもにとっては、おいしくないかもしれません。 A gyerekek számára a zöldség talán nem finom.

・たなかさんにとって、いちばんほっとする食べ物はカレーだそうです。 Állítólag Tanaka számára a comfort food a currys rizs.

<Figyelem!>

A ～ にとっては szerkezetet nem használjuk akkor, ha az illető személy számára valamilyen előnyös dologról beszélünk. Ekkor a ～ のために szerkezetet használjuk.

× 母は、子どもにとって、ケーキを作りました。

○ 母は、子どものために、ケーキを作りました。 Anya tortát sütött a gyerekeknek.

Nyelvi-kulturális sarok

1. ほっとする食べ物 Comfort food – Megnyugtató ételek

A ほっとする ige ほっ szava egy sóhajtást jelent, amelyet katakanával is lehet írni (ホッ) (lásd a KATSUDOU 53. oldalát az A2-2-ben). Nem fordul elő mindenkiel, hogy amikor hosszú idegesség után megkönnyebbülünk, felsóhajtunk? Ez az érzés a ほっとする.

Általában megkönnyebbülten felsóhajtunk, és ezt a ほっとする kifejezéssel kísérjük, amikor megszabadulunk egy aggodalomtól, például sikeres vizsga után, vagy amikor egy műtéti beavatkozás sikeresen befejeződik. Használhatjuk

azonban ezt az ígét akkor is, amikor valamilyen ételről vagy italról beszélünk, amint azt ebben a leckében megfigyeltük. Mit jelent ez pontosan ebben az összefüggésben? Ebben az esetben az elégedettség érzését fejezi ki, amelyet akkor tapasztalunk, amikor a testet fizikailag és érzelmileg is táplálják valamivel, amire az ember vágyott. Például ilyen az ellazulás érzése, amikor nagyon hideg időben elfogyasztunk egy levest vagy egy forró csokit, és észrevessük, ahogy a meleg lassan és fokozatosan átjárja a testünket és a hangulatunkat. Valami hasonlót érezhetünk, amikor éttermi étkezés vagy külföldi utazás után visszatérünk és megkóstoljuk a megszokott ételeket. Ezekben az esetekben meg lehet tapasztalni azt a mind testi, mind lelki megnyugvást, annak eredményeként, hogy elégedetten megtöltjük gyomrunkat azokkal az ételekkel, amelyeket már régóta szeretnénk enni. Pontosán ez az, amit a **ほっとする** kifejezés jelent.

2. Hogyan válaszoljunk egy tagadó kérdésre?

Azt mondják, hogy ha egy tagadó kérdésre nemmel válaszolunk japánul, az „igen”, a „nem” pedig igen. Az igazság az, hogy az alábbi helyzetekben ez így alakul:

A tanár a következő kérdést teszi fel, amikor rájön, hogy José nincs az osztályban.

- A: ホセさんは、来て**いません**か。 José nem jön?
B: はい、来て**いません**。 Igen, nem jön.
B: いいえ、来て**います**。さっきトイレにいました。 Nem, jön. Az előbb a wc-n volt.

Megkérdezzük a barátunkat, hogy nem lenne-e kedve megnézni egy amerikai filmet.

- A: ホセさんはアメリカ映画が**好きじゃない**んですか。 José, nem szereted az amerikai filmeket?
B: ええ、じつはちょっと苦手なんです。 Igen, igazából kissé nem szeretem.
B: いいえ、好きですよ。でも、さいきんのははちよつとつまらないので、、、。 Dehogynem! De a mostaniak kicsit unalmasak...

Az A-ban az eldöntendő kérdések tagadó alakban vannak megfogalmazva, és figyelembe veszik annak lehetőségét, hogy „José nem jön”, illetve „José nem szereti” az amerikai filmeket. Ilyen esetekben, ha a „José nem jön” és „José nem szereti őket” információk a helyesek, a megfelelő válasz: はい; másrészt, ha helytelen, vagyis „José megjött” és “tetszik neki”, いいえ lesz a válasz. Másrészt a tagadó kérdés egy állítás ellenőrzésére is szolgál. Ebben az esetben, ha ugyanazt a véleményt osztjuk, mint aki kérdez tőlünk, akkor a はい kifejezéssel válaszolunk.

- A: ホセさんも、そう**思いません**か。 José, te is úgy gondolsz?
B: はい、そう**思います**。 Igen, ugyanúgy gondolom.
•A: このシャツ、**かわいくない**ですか。 Nem jó ez az ing?

B: ええ、**かわいい**ですね。 De, nagyon jó.

Egy ~しませんか (lásd A1 L12) tagadó szerkezettel megfogalmazott meghívás elfogadására はい(ええ)-vel válaszolunk.

- A: いっしょにご飯を**食べに行きませんか**。 Nem megyünk együtt enni?
B: ええ、**行き**ましょう。 De, menjünk!

Amint ebben a leckében láthattuk, a tagadó kérdéssel egy olyan problémára, aggodalomra is rákérdezhetünk, amellyel mi is foglalkozunk, például, hogy egy étel nem finom-e, vagy hogy egy termék ára drága-e. Ezekben az esetekben はい választ adunk, ha a kérdezővel azonos a véleményünk az étel ízletességéről vagy a kérdéses termék magas áráról; ehelyett いいえ választ fogunk adni, ha másként gondoljuk. A beszélt nyelvben azonban csak a はい-t vagy az いいえ-t válaszolni kétértelmű lehet. Másrészt, még ha azt mondjuk is, hogy いいえ、うすくないです vagy いいえ、高くないです valószínűleg nem hangzik természetesen. Ennek az az oka, hogy beszélgetőtársunk aggodalmának kifejezésére teszi fel a kérdését, és ezért

célszerűbb, ha erre felelünk, és megnyugtatóan olyan kifejezésekkel, mint a *だいじょうぶです, 問題ないです* vagy *心配いりません*.

3. Különbözik egymástól a *和食* és a *日本料理*?

Amikor a japán ételekről beszélünk, a *和食* szó mellett (lásd A2-2 L3) valószínűleg mindenki hallotta már a *日本料理* kifejezést. Mi a különbség köztük? A *和食* a *和食*-ban Japánhoz kapcsolódik, és valójában a *和食* és *日本料理* általában ugyanazzal a jelentéssel használatosak. Egyesek azonban úgy vélik, hogy a *和食* együttesen azokra az ételekre utal, amelyeket a japánok ősidők óta fogyasztanak, míg a *日本料理* olyan ételeket, amelyeket fogadásokon és más hasonló helyzetekben a vendéglátás részeként szolgálnak fel. Az utóbbi időben Japánban az éttermek étlapjain gyakran előfordul a *和風* (*わふう*) szó. Ez a kifejezés, amelyet olyan ételeknél használnak, mint a *和風ステーキ* vagy *和風スパゲティ*, azt jelenti, hogy bár nem a japán konyhára jellemző ételek, de japán ízt kaptak, ha tipikus japán módon, japán hozzávalókkal, fűszerekkel készítik el őket.

4. *家庭料理* (*かていりょうり*) "Házikoszt"

Ezen a naponta otthon elkészített és fogyasztott ételeket értjük, amelyek a hagyományos japánon kívül a nyugati és a kínai konyha ételeit foglalják magukban. Sok ételt szerényen *家庭料理* néven szolgálnak fel a japánok a vendégeiknek saját otthonukban, pedig sok időbe és erőfeszítésbe telt az elkészítésük. Másrészt a *おふくろの味* kifejezéssel a házi készítésű ételekre jellemző ízekre, illetve azokra az ételekre utalunk, amelyeken gyermekkorunk óta felnőttünk. Az *おふくろ* szó jelentése "anya" és Japánban hagyományosan az anyák voltak a felelősek az otthoni ételek elkészítéséért. Az utóbbi években azonban megnőtt azoknak a férfiaknak a száma, akik vállalják ezt a feladatot, így lehetséges, hogy a jövőben olyan kifejezéseket fognak kitalálni, mint a *父ちゃんの味*, vagy – ki tudja – esetleg az *ウチの味* kifejezés, amely nem tesz különbséget a nemek között.

5. Az "enyhébb ízű" Kansai és a "fűszeres" Kantó

Az ételek fűszerezésével kapcsolatos preferenciák személyenként vagy családonként változnak, de régióként általános eltérések is előfordulhatnak. Szemléltető példaként szolgál a népszerű mondás: *関西は薄味* (*うすあじ*)、*関東は濃い味* (*こいあじ*). Ez azt jelzi, hogy Kansai az enyhébb ízeket kedveli, míg Kantó az erősebbeket. A Kansai és a Kantó közötti megosztottság különösen abban mutatkozik meg, hogy az *udon* vagy a *soba* típusú tészta egyik vagy másik szószát részesítik-e előnyben. Valami hasonló történik a csomagolt tésztaival is, mivel azt a területtől függően más-más fűszerezéssel hozzák forgalomba. Állítólag a Nissin cég "Donbei" terméke volt az első, amely régióként más-más ízeket kínált: az egyes területeken nemcsak az íze, hanem a hozzá tartozó szósz megjelenése is különbözik. Pontosabban, Kelet-Japánban bonito ízű, színe és íze intenzív, míg Nyugat-Japánban a szósz lágy ízű, mint a hínárleves, és sima, akárcsak a színe. Mégis hogyan különböztethetjük meg, hogy melyik verzióról van szó? Bár a csomagolás mindkét helyen azonos, a címkén olvasható, hogy (E) vagy (W), amelyek a „Kelet-Japán”, illetve „Nyugat-Japán” rövidítései. Ha Japánban vásárol instant tésztát, ellenőrizze, hogy a két jelzés melyike szerepel rajta.

6. Az ételek édesek

Amikor először próbált ki egy japán ételt, nem találta édesnek? Valószínűleg mindenki észrevette a szusi rizs vagy a tamagoyaki (tojásomlett) édes ízét. Az igazság az, hogy ha megnézzük a japán ételek receptjeit, látni fogjuk, hogy sok esetben cukrot vagy mirint használnak. Vajon miért?

A cukrot amellel, hogy édes ízt ad, zselés állagok létrehozására, illetve tartósítószerként, kristályosítóként vagy

antioxidánsként is használják. Japánban ezeket a tulajdonságokat nemcsak desszertekben használják, hanem más ételekben is. Például, ha cukrot adunk a szusi rizshez, akkor az ragyogó lesz és puha marad. A főzési eljárásokkal készült ételekben pedig lágyabbá teszi a húsokat és a hüvelyeseket. Ezenkívül a tamagoyaki esetében cukor hozzáadása még habosabb állagot biztosít.

Ráadásul a cukor nagyon jól harmonizál a többi ízzel, mélységet ad nekik, ha például sós vagy savanyú ízekkel kombináljuk. Talán a cukor az oka annak, hogy a japán ételek olyan sok ember körében népszerűek.

7. やっぱりラーメンが食べたくになります。

Ha megfigyeljük a japánok közötti beszélgetést, valószínűleg hallottuk már a やっぱり vagy a やはり kifejezést. A szótár szerint ez azt jelenti, hogy "bizony", "lám", "inkább" vagy "gondoltam": változatos árnyalatú, eltérő és egyben nehezen értelmezhető és megkülönböztethető jelentésekkel állunk szemben. Általában ez a kifejezés azt jelenti, hogy valami megegyezik a fentiekkel vagy azzal, amit az ember gondolt.

Ha részletesebben tanulmányozzuk a jelentésüket, a következő használati módokat találjuk:

1. Ugyanaz, mint az előző.

- ・日本でもやっぱりインド料理を食べています。Japánban is esznek indiai ételt.
- ・うちの子供もやっぱりカレーライスが大好きです。Nálunk is szeretik a gyerekek a currys rizst.
- ・海外に行ったときも、やっぱりラーメンが食べたくになります。Amikor külföldre megyek, akkor is rament akarok enni.

2. Valami az elvárásoknak megfelelően történik.

・A: バウムクーヘンて、見た目が木みたいですね。

B: ええ、木のケーキという意味なんですよ。

A: ああ、やっぱり。Tényleg fa alakú a Baumkuchen – fatörzstorta nevű sütemény. (ahogy a neve alapján gondolhattuk.)

- ・外国人に一番人気がある和食はやはり天ぷらだそうです。Tényleg a tenpurát szeretik, ahogy azt gondoltuk.

3. Ugyanarra az eredményre jutunk, mint korábban még más módszer, mérlegelés esetén is.

- ・和食はいろいろ食べましたが、やっぱりおすしが一番好きです。Sok japán ételt ettem, de mégis csak még mindig a szusit szeretem legjobban.

訪問

きいて はなす

KIFEJEZÉS

- むすこのしょうです。／ しょう、おねえちゃんは？
- ていねいたい／ ふつうたい①:親切な人が多くてたすかりました。／ 家族でよく旅行したね。

HASZNÁLAT

- Bemutatni saját családunkat a látogatóknak. / Megkérdezni egyik családtagtól, hol van a másik.
- Beszélgetni egy élményről olyan munkatársainkkal és barátainkkal, akikkel nem ápolunk túl szoros kapcsolatot, valamint emlékeket megbeszélni a családdal és a közeli barátokkal

よんで わかる

FORMA

- アニスさんが家によんでくれました。
- アニスさんにつうやくをしてもらいました。

HASZNÁLAT

- Elmondani, hogy valaki megtesz nekünk valamit.
- Jelezni, hogy valakitől szívességet kaptunk.

きいて はなす

1. むすこのしょうです。Ő a fiam, Shó.

しょう、お姉ちゃんは？ **Shó, hol van a nővéred?**

Az ilyen típusú kifejezéssel mutatjuk be családunkat a vendégünknek. Az első helyre tesszük azt a rokoni kapcsolatot, amely összeköt bennünket a szóban forgó személlyel, majd hozzátesszük a nevét. Ezekben a helyzetekben gyakori az olyan kifejezések használata is, mint a うちの息子 vagy うちの主人, amelyek a beszélőre való összpontosítás helyett az említett személy családjához való viszonyát jelzik, mint pl. a fia vagy a férje a fenti esetekben.

- むすこのしょうです。   **Ő a fiam, Shó.**
- むすめのめぐみです。   **Ő a lányom, Megumi.**
- うちのしゅじんです。   **Ő a férjem.**

Ezeket a kifejezéseket arra használják, hogy megkérdezzék a családtagot arról, hogy hol van a család másik tagja, vagy arra kéri vagy hívják őt, hogy jöjjön közelebb.

・しょう、お姉ちゃんは？ Shó, hol a nővéred?

・お父さん、こっちよ。 Papa, gyere ide!

2. 親切な人が多くてたすかりました。 Sok kedves ember volt és segítettek. (formális)

家族でよく旅行したね。 De sokat utaztam a családdal! (informális)

A formális stílust használjuk, amikor olyan munkatársakkal, barátokkal vagy hasonló emberekkel beszélgetünk, akikkel nem vagyunk bizalmas kapcsolatban. A formális stílus alatt azt értjük, amikor a mondatok ~ です -szel és ~ ます -szal végződnek (lásd A2-1 L16). Azért használjuk ezt a stílust, hogy ne legyünk durvák, amikor olyan emberekkel beszélünk, akik nem közeli barátok vagy családtagok.

・親切な人が多くて助かりました。 Sok kedves ember volt és segítettek.

・私たち、ニューヨークに住んでたんですよ。 New Yorkban laktunk.

・ぐうぜんですね。 Micsoda véletlen!

Ehelyett az informális stílust használják a családdal vagy közeli barátokkal való kapcsolattartás során. Az informális stílus alatt azt értjük, amelyben a mondatok egyszerű alakra végződnek, például 書く vagy 暑い (lásd A2-1 L16). Azonban bármennyire is szoros a baráti kapcsolat valakivel, jobb, ha a formális stílust használjuk a nálunk idősebb korú vagy magasabb beosztású emberekkel szemben. Ily módon elkerülhetjük, hogy kellemetlen érzést keltsünk, óvatosnak kell lennünk az informális stílus használatánál, mivel sokkal szűkebb az a csoport, akikkel használhatjuk

・家族でよく旅行したね。 De sokat utaztam a családdal!

・おぼえてるか。 Emlékszel?

・わすれられないけしきだよね。 Feledhetetlen volt a táj, nem?

よんでわかる

3. アニスさんが家によんでくれました。 Anis elhívott magához.

A (TE-forma) + くれました szerkezet azt jelenti, hogy valaki szívességet tett, olyan műveletet hajtott végre, amely a beszélő javára szól. Ennek a szereplőnek jelzésére a が partikula kerül a neve után. Amikor azt mondjuk, hogy しました, akkor csak azt állítjuk, hogy valaki végrehajtott egy cselekvést. Másrészt a してくれました tovább megy, és hozzáteszi a hála érzését is, amelyet a beszélő - mint a cselekmény haszonélvezője - érez a cselekvés elvégzője iránt. A (TE-forma) + くれました szerkezet mindig a beszélő javára végzett cselekvést fejezi ki, így nem használható fel olyan cselekményekre, amelyekben rajta kívül más személyt részesítenek előnyben.

・アニスさんが家によんでくれました。 Anis elhívott a magához (Anis megtette azt a szívességet, hogy elhívott.)

・私の家まで車でむかえに来てくれました。 Kijött élém kocsival a házamhoz. (Megtette, hogy kijött élém.)

〈Figyelem!〉

A (TE-forma) + くれました szerkezet a cselekvés végrehajtója iránti hála érzését jelenti. Emiatt nem használható olyan esetekben, amikor bosszúságot vagy sérelmet fejeznek ki.

・○子どものとき、母がいつも本を読んでもくれました。 Gyerekkoromban az anyám mindig könyvet olvasott nekem.

・×兄が私の日記を読んでもくれました。 A bátyám elolvasta a naplóm.

4. アニスさんにつうやくをしてもらいました。 Anis-tól azt kaptam, hogy tolmácsolt nekem.

A もらう ige azt jelenti, hogy valamit kapunk valakitől (lásd A2-1 L17). Ettől eltérően a (TE-forma) + もらいました nem használatos tárgyakkal, hanem azt jelzi, hogy valaki egy cselekvés vagy szívesség kedvezményezettje. A に partikula megjelenik

az értünk eljáró személy neve mögött. Amikor a しました -t mondjuk, azzal pusztán azt állítjuk, hogy valaki egy cselekvést hajtott végre, míg a してもらいました azt jelzi, hogy a cselekvés kedvezményezettje hálát érez.

- ・アニスさんにつうやくをもらいました。 Anis tolmácsolt nekem. (Anis-tól azt kaptam, hogy tolmácsolt nekem)
- ・インドネシア語がよくわからなかったので、ご両親にゆっくり話してもらいました。 Mivel nem tudok jól indonézül, a szülei lassan beszéltek hozzám. (...azt kaptam a szüleitől, hogy lassan beszéltek hozzám.)
- ・お兄さんのカメラで写真をとってもらいました。 A bátyám gépével lefényképeztek. (Azt a szívességet kaptam, hogy lefényképeztek...)

Nyelvi-kulturális sarok

1. A családtagok megszólítása

Vajon hogyan szólítják meg egymást egy japán család tagjai? Nézzük meg, hogyan teszik az azonos családból származó emberek. Először is, azok a párok, akiknek nincs gyermekük, gyakran a keresztnévükkel vagy valamilyen kedves becézéssel beszélnek egymással. Az is gyakori, hogy a nők あなた-nak hívják férjüket. Attól a pillanattól kezdve, hogy egy párnak utódai születnek, az apa vagy anya minősége egyre nagyobb súlyt kap, és ez a megszólítások megváltozását jelenti. Így, még ha korábban használták is a keresztnévet vagy a becézést, a párok elkezdnek olyan szavakat használni, mint az お父さん, パパ, お母さん és ママ. A partnerrel töltött hosszú élet nagyobb bizalmassághoz vezet, és idővel gyakran előfordul, hogy egyesek olyan kifejezésekkel hívják feleségüket, mint a おい vagy ちよっと. Vajon a szülők hogyan szólítják meg gyermekeiket? Ha csak egy van, akkor azt a neve használatával teszik meg. Ez a helyzet azonban újra megváltozik, ha több testvér születik. Ha közülük a legidősebb fiú, akkor おにいちゃん-nak hívják, ha pedig lány, akkor おねえちゃん. A többi gyermeknél (akik fiatalabbak, mint az idősebb testvér) a keresztnévet használják. Összefoglalva, a japán háztartásokban minden családtag kap egy olyan elnevezést, amely referenciaként szolgál a család legfiatalabb tagjával szemben elfoglalt pozíciójára.

2. Mire figyeljünk, ha ellátogatunk egy japán otthonba?

Ebben a pontban megbeszéljük az udvariasság azon formáit, amelyeket figyelembe kell vennünk, amikor egy japán meghív minket az otthonába. Mindenekelőtt arra kell figyelni, hogy melyik napszakban tegyük meg a látogatást. Annak érdekében, hogy ne okozzunk kényelmetlenséget, jobb, ha kerüljük a legkorábbi hajnali órákat, az étkezési időket és a késő éjszakát. Amikor belépünk egy japán magánlakásba, a bejáratnál vagy az előszobában le kell venni a cipőnket, és az ott elhelyezett papucsot fel kell venni. A kívülről hozott lábbelit úgy kell a földre tenni, hogy a cipő orra a ház kijárat ajtaja felé mutasson. Illetve, ha egy japán stílusú szobába lépünk, először a folyosón le kell venni a papucsunkat. Ebben a tekintetben nagyon figyelni kell, mivel a tatamis szobába papucsban belépni illetlenségnek számít. Másrészt van egy külön papucs is a fürdőszobába. Így a fürdőszobába lépve kint kell hagynunk az előző papucsokat, és fel kell húzni az adott helyiséghez tartozó papucsokat. Ha bevezetnek minket egy japán stílusú szobába, és leülünk a tatami padlóra, akkor az a helyes, ha a sarkunkra ülünk. Ezt a pozíciót 正座 (せいざ) -nak hívják, és ha nem szoktunk így ülni, nagyon rövid idő után fájni kezd a lábunk. A legfontosabb azonban az, hogy tiszteletet mutassunk mások felé, és - hacsak nem egy nagyon különleges látogatásról van szó - ne aggódjunk, kérjünk engedélyt a lábunk kinyújtására, mondván: 失礼して、足を崩してもいいですか (しつれいして、あしをくずしてもいいですか) . Végül a meghívó személy értékelni fogja, hogy még a látogatás napján vagy másnap küldünk neki egy e-mailt vagy valamilyen köszönő üzenetet.

3. Gyakori kifejezések látogatáskor

A japán nyelvnek vannak bizonyos kifejezései, amelyeket gyakran használnak, amikor valaki otthonába látogatunk. Itt láthatunk néhányat a legjellemzőbbek közül. Először is, ha meglátogatunk valakit, a bejárat felől diszkréten értesítjük érkezésünkről a bent tartózkodókat. Azonban manapság a legtöbb otthonban van csengő, így manapság ritkán kell használnunk a ごめんください kifejezést. Miután meghívtak minket, hogy belépünk, a おじゃまします szavakkal köszönünk, miközben az előszobából a ház belsejébe megyünk. Amikor meglátogatunk valakit, az a szokásos, hogy viszünk neki egy apró ajándékot. A japánok gyakran mondják, hogy つまらないものですが、どうぞ ("Ez egy csekélység"), amikor ajándékot adnak. Ez a kifejezés gesztusként szolgál a lelki nyomás enyhítésére, "nehogy a megajándékozott azt gondolja, hogy ez egy ajándék". A globalizáció előrehaladtával azonban az utóbbi években megnőtt azoknak a száma, akik a közvetlenebb kifejezéseket részesítik előnyben, nem úgy, mint a tipikus japánok. Ily módon egyre több japán ember a つらまないものですが használata helyett olyan kifejezéseket használ, mint a 気に入ってもらえると嬉しいのですが ("Remélem tetszik"), vagy お口にあうとよろしいのですが ("Remélem ízlik", ha az ajándék ennivaló). Végül, amikor közeledik a távozás ideje, a そろそろ失礼します ("Ideje hazamennem." vagy "Későre jár.") kifejezést használjuk. Ha keveset tudunk arról, akinek az otthonába látogatunk, jobb, ha nem maradunk sokáig. Amikor elhagyjuk a házat, meg kell köszönnünk a vendéglátást, amikor kilépünk az ajtón. Ekkor olyan kifejezéseket használhatunk, mint a ありがとうございました vagy ごちそうさまでした. Legyünk óvatosak, mert a さようなら kimondása udvariatlan lehet.

ことばを学ぶ楽しみ

私は日本のアニメをよく見ます。おもしろいですよ。

それで、はやい会話も聞きとれるようになったんですね。

きいて はなす

KIFEJEZÉS	HASZNÁLAT
• せっきょくてきに英語を話すようにしています。/はやい会話も聞きとれるようになりました。/上手になれるように、毎日英語のニュースを見ています。 • ていねいたいふつうたい②: 日本語の学校、つづいてますね。/英語の学校、つづいてるね。	• Jelezni, hogy rendszeresen igyekszünk valamit tenni. / hogy meg tudunk tenni valamit, amit korábban nem. / hogy, mit teszünk egy cél elérése érdekében. • Megváltoztatni a beszédstílust a beszélgetőpartnerünk szerint.

よんで わかる

FORMA	HASZNÁLAT
• 大学を卒業したら、日本に留学しようと思っています。 • つぎの試験は、いいせいせきがとれそうです。/ 私にも読めそうな本 • きのは 3 時間もチャットをしました。/チャットは楽しいので、何時間もやります。	• Jelezni a jövőbeli szándékokat és terveket. • Elmondani, hogy lehetséges, hogy valami megtörténik. • Kiemelni valami nagy mennyiségét.

きいて はなす

1. せっきょくてきに英語を話すようにしています。 **Igazán igyekszem angolul beszélni.**
 はやい会話も聞きとれるようになりました。 **Már megértem a gyors beszélgetést is.**
 上手になれるように、毎日英語のニュースを見ています。 **Hogy ügyes legyek, mindennap angol híreket nézek.**

Három olyan mondatípust fogunk együtt tanulmányozni, amelyek a (ige) + ように szerkezetet használják.

① Az (ige szótári alak) + ように szerkezetet használjuk annak jelzésére, hogy rendszeresen igyekszünk valamit megtenni (lásd A2-2 L15).

• できるだけ漢字のノートを見るようにしています。 **Lehetőleg igyekszem megnézni a kandzsis füzetet.**

Másrészt a (NAI-formájú ige) + ように szerkezettel azt fejezhetjük ki, hogy a mindennapjainkban arra törekszünk, hogy ne csináljunk valamit.

• 漢字を読むとき、できるだけふりがなを **見ないように**しています。 **Kandzsiolvasáskor törekszem, hogy lehetőleg ne nézzem a furiganát.**

② A (hatóige) + ように + なりました szerkezet arra utal, hogy most olyasmit is meg tudunk már tenni, amit korábban nem tudtunk (lásd A2-2 L18).

• かんたんな漢字が **書けるよう**になりました。 **Már le tudom írni az egyszerűbb kandzsikat.**

<Figyelem>

Az olyan igéknél, mint a **わかります** vagy a **見えます**, amelyek képességeket fejeznek ki, nem használunk ható ige alakot, hanem a (szótári alak) + **ように** + **なりました**-t.

・○日本人の友達がたくさんできたので、日本語が**わかるよう**になりました。 **Mivel lett sok japán barátom, már megértem a japánt.**

×日本人の友達がたくさんできたので、日本語が**わかれるよう**になりました。

③ Az (ige 1 ható ige alakban) + **ように** + (ige 2) szerkezet azt jelzi, hogy valamit megteszünk egy cél elérése érdekében. Az ige 1 az az ige, amely kifejezi a célunkat, az ige 2 pedig az, amely azt jelzi, hogy mit teszünk ennek elérése érdekében. Mivel a cél elérése érdekében végzett cselekvést általában ismétlődően hajtják végre, az ige 2 gyakran **～ています** formában jelenik meg, ami a rendszerességet jelzi (lásd A2-2 L10).

・マリアさんみたいに**上手になれるように**、毎日日本語のラジオを聞いています。

Hogy olyan ügyes legyek, mint Maria, mindennap japán rádiót hallgatok.

・漢字を**忘れないように**、ノートをいつも持っています。 **Hogy ne felejtsem el a kandzsikat, mindig nálam van a füzetem.**

<Figyelem!>

Egyes igék, mint például a **わかります** vagy a **見えます**, már rendelkeznek hatóige jelentéssel, ezért nem tesszük őket hatóige formába, és a (szótári alak) + **ように** alakban használatosak.

○難しい漢字がよく**見えるように**、大きい字で書きます。

×難しい漢字がよく**見られるように**、大きい字で書きます。

<Figyelem!>

A... **ために** és a **ように** magyarul egyaránt valamilyen célt fejez ki, de különböző árnyalatokkal rendelkeznek. Lássuk, miben különböznek egymástól:

・日本に**留学するために**、日本語を勉強しています。 **Japán ösztöndíj érdekében japánul tanulok.**

Itt az oka annak, hogy a beszélő japánul tanul, az a cél, hogy Japánba utazzon tanulni. Ráadásul már elkezdte tanulni a nyelvet és egész jól megy. (A... **ために** –vel együtt használt igék általában tárgyias igék, és gyakran állító formában jelennek meg.)

・日本に**留学できるように**、日本語を勉強しています。 **Japánul tanulok, hogy Japán ösztöndíjat kaphassak.**

Ebben az esetben a beszélő japánul tanul, és az a vágya, hogy Japánba utazzon tanulni. Ez azonban valószínűleg nehezen elérhető cél. Ráadásul a japánja még nem biztos, hogy elég jó. (Azok az igék, amelyek a... **ように** –val jelennek meg, tárgyatlan igék, hatóigék és tagadó formában is lehetnek.)

Röviden, a... **ために** akkor használatos, ha ez egy határozott cél, a... **ように** pedig egy olyan cél, amelynek megvalósulása kevésbé valószínű.

2. 日本語の学校、つづいてますね。 **A japán iskolát folytatja, ugye? (formális) (A japán iskola folytatódik, ugye?)**

英語の学校、つづいてるね。 **Az angol iskolát folytatod, ugye? (informális) (Az angol iskola folytatódik, ugye?)**

A 4. leckében láthattuk, hogy a formális stílust olyan munkatársakkal és barátokkal való beszélgetésre használják, akikkel az ember nem nagyon áll közeli kapcsolatban. Azt is láthattuk, hogy éppen ellenkezőleg, az informális stílust inkább a családdal és a barátokkal szemben használják. Ebben a részben a két stílus különbségeit taglaljuk. A leggyakrabban a formális stílust alkalmazzuk: 1) akikkel most ismerkedtünk meg, 2) a munkahelyünkön vagy az iskolánkban lévő, nálunk idősebb emberekkel 3) a nálunk magasabb társadalmi pozícióban lévő emberekkel és 4) ismerősökkel, akikkel nem állunk bizalmas viszonyban.

・日本語の学校、**つづいて(い)ます**ね。 **A japán iskolát folytatja, ugye?**

・日本語が上手に**なりました**ね。 **De sokat fejlődött a japánja!**

Általában az informális stílust használjuk, amikor a következőkkel beszélgetünk: 5) családtagokkal, 6) olyanokkal, akik a munkahelyünkön vagy iskolánkban kevesebb tapasztalattal rendelkeznek, mint mi, 7) barátokkal, akikben megbízunk és 8) nálunk egyértelműen fiatalabb emberekkel; valamint 9) amikor magunkkal beszélünk.

・英語の学校、**つづいて(い)る**ね。 **Az angol iskolát folytatod, ugye?**

・英語の学校にはいろいろな人がいて、自分とはちがういけんが聞けて、**勉強になる**よ。

Az angol iskolában sokféle ember van, hallhatok az enyémtől eltérő véleményeket és ebből sokat tanulok.

Amikor az informális stílust használjuk, és azt akarjuk jelezni beszélgetőpartnerünknek, hogy valamit meg kell tenni, akkor az (ige NAI-forma い nélkül) + き や szerkezetet (lásd A2-B1 Téma 1) használjuk.

・エスターさんを見習わな**き**ゃ。(みならわな **い**+きゃ)

Esztertől kell tanulnod!

・マンガカフェを始めたいなら、お金を**ため**な**き**ゃ。(ためな **い**+きゃ)。

Ha manga-kávézót akarsz nyitni, pénzt kell gyűjtened.

よんでわかる

3. 大学を卒業したら、日本に留学しようと思っています。Ha elvégzem az egyetemet, Japánban akarok tanulni.

Jövőbeli tervek kifejezésére az (ige akaratosan forma) + と思っています szerkezetet használjuk.

・しょうらい、お金をためて、マンガカフェを**始めよう**と思っています。A jövőben pénzt akarok gyűjteni és manga-kávézót nyitni.

Akkor is használhatjuk az (akaratosan forma) + と思っ て (い) る ン だ ー ず formát, amikor egy kérdésre szándékaink vagy jövőbeli terveink megfogalmazásával válaszolunk.

・A: あれ? スペイン語を勉強しているんですか? **Micsoda?! Spanyolul tanulsz?**

B: はい。じつは、来年スペインにフラメンコをならいに**行こう**と思っ て (い) る ン だ ー ず。

Igen, igazából jövőre Spanyolországba akarok menni flamencót tanulni.

Az akaratosan forma képzése

・1. csoport

Az /i/ a -ます előtt átalakul /o/+ う -vá

いきます → **いこう**

はいります → **はいろう**

かいます → **かおう**

・2. csoport

Levágjuk a -ます -t és hozzáadjuk a よう -t.

はじめます → **はじめよう**

たべます → **たべよう**

・3. csoport

Levágjuk a -ます -t és hozzáadjuk a よう -t. A きます igéből こよう lesz.

します → **しよう**

留学します → **留学しよう**

きます → **こよう**

4. つぎの試験は、いいせいせきがとれそうです。Úgy tűnik, a következő vizsgánál jó jegyeket fogok tudni szerezni.

私にも読めそうな本 **Olyan könyv, amit szerintem én is el tudok olvasni**

A (ható ige **ます** nélkül) + **そうです** szerkezet akkor használatos, ha valakinek lehetősége van elérni valamit, amit a neki tulajdonított képességek alapján javasolnak.

・この本は難しくないから、弟にも**読めそうです**。(読め **ます**+そうです)

Mivel ez a könyv nem nehéz, az öcsém is biztosan el tudná olvasni.

・シンさんにいい本を貸してもらったので、今日中にレポートが**できそうです**。(でき **ます**+そうです)

Shintől kölcsönkaptam egy jó könyvet, ezért még ma be tudom fejezni a beadandót.

A (MASU-formájú ige **ます** nélkül) + **そうです** szerkezetet arra használjuk, hogy kifejezzünk egy lehetőséget az alapján, amit egy adott helyzetből következtetünk.

・日本語のクラスに**おくれそうです**。(おくれ **ます**+そうです)

Lehet, hogy késni fogok japán óráról.

・つぎの試験は、**らくだいしそうです**。(らくだいし **ます**+そうです)

Lehet, hogy a következő vizsgán megbukom.

Ha a **そうです** helyett a **そんな**-t használjuk, azt egy főnév jelzőjeként használhatjuk, kifejezhetjük annak állapotát.

・私にも**読めそうな**本

egy olyan könyv, amit talán én is el tudok olvasni

・試験に**出そうな**漢字

olyan kandzsi, ami talán előjön a vizsgán

A **そうです** és a **そんな** kifejezések I-melléknévvel és NA-melléknévvel is használhatók (lásd A2-1 L12). Ilyenkor azokról a tulajdonságokról szoktak beszélni, amelyeket valaminek tulajdonítunk, mert a megjelenésük alapján egy bizonyos benyomást keltenek.

・その本、**おもしろそうです**ね。(おもしろ **い**+そうです)

De érdekesnek tűnik ez a könyv!

おもしろそうな本 **érdekesnek tűnő** könyv

・スペイン語のぶんぼう、**ふくざつそうです**ね。(ふくざつ **な**+そうです)

A spanyol nyelvtan nehéznek tűnik.

ふくざつそうなぶんぼう

nehéznek tűnő nyelvtan

5. きのは 3 時間もチャットをしました。Tegnap 3 órát is chateltem.

チャットは楽しいので、何時間もやります。Mivel chatelni jó, több órán át csinálom.

Ha kitesszük a **も** partikulát egy mennyiség után, kifejezhetjük, hogy az messze meghaladja azt, amit elképzeltünk.

・Mariaさんは日本に **7 回も**行ったことがあるんですか。うらやましいです。

Maria már hétszer is járt Japánban. Hogy irigylem!

Valami árának a kiemelésére a következő szerkezetet használjuk: (ár) + **も** + **します**. Ebben az esetben a **です** nem használható.

・Oこの学校のじゅこう料は、**48,000 円も**します。

Ennek az iskolának a tandíja 48.000 jenbe is belekerül.

×この学校のじゅこう料は、48,000 円もです。

A **何回も** annak hangsúlyozására szolgál, hogy valami nagyon sokszor megtörténik.

・このアニメはとてもおもしろいので、**何回も**見えています。

Ez az anime nagyon érdekes, ezért sokszor megnézem.

A **何人も** nagyszámú emberszám kiemelésére szolgál.

・この学校には、外国人の先生が**何人も**います。

Ebben az iskolában sok külföldi tanár van.

A **何時間も** hosszú időszak kiemelésére szolgál.

・今月、日本語の試験がありますから、毎日**何時間も**勉強しています。

E hónapban japánvizsga van, ezért mindennap több

órát tanulok.

1. Japán nyelvvizsga

A japán vizsgák közül talán a legismertebb a 日本語能力試験 (にほんごのうりょくしけん) vagy JLPT (Japanese Language Proficiency Test), a Japán Alapítvány és a Japan Service Organization for Students (JASSO) által szervezett vizsga. Ez a teszt a nem japán anyanyelvű emberek japán készségeit méri. 2011-ben a világ 62 országában közel 610 000 vizsgázója volt a világ legjelentősebb japán vizsgájának.

Minden évben december első vasárnapján tartják. A tesztnek 5 szintje van, nehézségi fok szerint: N1, N2, N3, N4 és N5, ahol az N1 a legnehezebb és az N5 a legkönnyebb. A 3 vagy 4 lehetőséget tartalmazó feleletválasztós kérdésekre egy optikai jelfelismerő lapon kell válaszolni. Az N5 szint például 3 részből áll: 文字・語彙 (írás és szókincs), 文法・読解 (nyelvtan és olvasás) és 聴解 (hallgatás), 25, 50 és 30 perces időtartammal. Nem tartalmaz szóbeli vizsgát vagy szövegalkotó írásbeli részt. Próbáljuk ki! További információ: <http://www.jlpt.jp/>

2. 日本語が上手ですね。De ügyesen beszél japánul!

Biztosan mondták már nekünk olyan japánok, akiket egy barátunk mutatott be, hogy: 日本語が上手ですね。Ha jártunk már Japánban, biztosan megtörtént velünk. Valószínűleg furcsának találjuk, és eltöprengünk, miért jár ez a bók, amikor a megdicsért ember néha csak pár szót szól japánul. A 日本語が上手ですね kifejezés természetesen amellet, ha olyasvalakivel találkozunk, aki valóban jól beszéli a nyelvet, annak a meglepetésnek és öröme a közvetítésére is szolgál, amelyet akkor éreznek, amikor egy külföldi szájából japán beszédet hallanak. Ezekben az esetekben egyrészt okot adhatunk egy hosszabb beszélgetésre, és szerény まだまだです vagy そんなこと、ないです -t mondunk, vagy köszönjük meg a bókot, és válaszoljuk: ありがとうございます。

3. うん és ううん

A はい és いいえ mellett különböző, „igen” és „nem” jelentésű szavak vannak. Használatuk attól függ, hogy kivel beszélünk.

はい és ええ... A megerősítés formális kifejezései. Azokkal, akikkel csak most találoztunk, és felettesekkel szemben használják.

いいえ... A tagadás formális kifejezése. Olyan emberekkel szemben használják, akikkel most találoztunk, illetve feletteseinkkel szemben.

うん... A megerősítés informális kifejezése. Ugyanolyan helyzetekben használják, mint az informális stílust, vagyis általában a család és a közeli barátok között.

ううん... A tagadás informális kifejezése. Annak ellenére, hogy ううん-nek írják, a kiejtése inkább んーん. A családdal és közeli barátokkal való kapcsolattartás során használják.

4. 先輩(せんぱい)、後輩(こうはい)

先輩-nak nevezzük mind a nálunk tapasztaltabb személyeket (akár idősebb korukból, akár magasabb beosztásukból kifolyólag), mind pedig azokat, akik hosszabb ideje dolgoznak a szervezetünkben (például egy iskolában vagy cégnél). Emellett éppen ellenkezőleg, 後輩-nak nevezzük azokat, akik kevesebb tapasztalattal rendelkeznek (fiatalabb koruk vagy alacsonyabb beosztásuk miatt), illetve azokat, akik később csatlakoztak ugyanahhoz a szervezethez. Nézzük meg egy pillanatra a könyv 64. oldalán található illusztrációt. Saito kisasszony ugyanannál a cégnél dolgozik, mint Tanaka úr. A hölgy 先輩, a férfi pedig 後輩,

tehát megtudjuk, hogy Saito kisasszony Tanaka úr előtt lépett be a munkahelyre. Ezért szólítja meg őt a formális stílusban, míg a hölgy ugyanezt informális stílusban teszi.

Képzeljük el a következő helyzetet: most vettek fel minket egy japán céghez. Egy bizonyos Abe urat, a cég nálunk fiatalabb dolgozóját bízzák meg, hogy magyarázza el nekünk a munkánkat. Ebben az esetben ő a mi 後輩-unk? Vagy mivel már régebb óta dolgozik a cégnél: 先輩 ? A helyes válasz: 先輩. Akármilyen fiatal is Abe úr hozzánk képest, a pozíciója magasabb, hiszen korábban csatlakozott a céghez, és mindennek a tetejébe még tanít is nekünk valamit. Tehát Abe úr a mi 先輩-unk, mi pedig az ő 後輩-ja vagyunk. Abe úr szemszögéből azonban idősebbek vagyunk, és ezért, bár 後輩-ok vagyunk számára, nagy valószínűséggel formális stílusban fog beszélni velünk.

結婚

聞きましたか。めぐみさん、結婚するそうですよ。

えっ、ほんとうですか。じゃあ、めぐみさん、今、とても幸せでしょうね。

きいて はなす

KIFEJEZÉS

- ・のりかさんは、今、きっと幸せでしょうね。
- ・何かお祝いをしようと思うんですが。(いこうけい)
- ・のりかさん、聞きましたよ。 / 結婚するそうですね。 / やさしい人なんですよね。

HASZNÁLAT

- ・Feltételezést kifejezni arról, hogy egy barát vagy ismerős hogyan érezhet, amikor megismerjük a helyzetét.
- ・Beszélgetni a szándékainkról, javaslatokat tenni a beszélgetőpartnernek, kikérni a véleményét stb.
- ・Megerősíteni egy ismerősnek a rendelkezésünkre álló információkat.

よんで わかる

FORMA

- ・(私は)のりかの願いを聞いてあげます。
- ・大きなパーティーはしなくてもいいです。

HASZNÁLAT

- ・Kifejezni azt, hogy egy szívességet vagy valamit megtennének egy másik személynek.
- ・Kifejezni, hogy valami nem szükséges.

きいて はなす

1. のりかさんは、今、きっと幸せでしょうね。 Norika biztosan boldog, nem?

Ezt a kifejezést arra használjuk, hogy feltételezéseket tegyünk egy barát vagy ismerős érzéseiről, amikor az illetőről hallunk.

A következő formát használjuk: (ige / I-melléknév / NA-melléknév) + でしょうね。

① Ige + でしょうね

Érzelmeket kifejező igéket használunk, TE-formában + いる (lásd A2-2 L2).

- ・ホセさんは、試験に合格できて、よろこんでいるでしょうね。 José átment a vizsgán, biztosan örül, nem?
- ・田中さんは、仕事が見つからなくて、こまっているでしょうね。 Tanaka nem talál munkát, biztosan aggódik, nem?

② I-melléknév + でしょうね

Érzelmeket kifejező I-melléknveket használunk az alábbi alakban: egyszerű forma + でしょうね。

- ・マリアさんは、恋人とわかれて、きっと悲しいでしょうね。 Mária szakított a párjával, biztosan szomorú, nem?

・林さんは、結婚が決まって、うれしいでしょうね。

Hayashi eldöntötte, hogy esküvő lesz, ezért biztosan boldog, nem?

③ NA-melléknév + でしょうね

Érzelmeket kifejező NA-mellékeveket használunk egyszerű forma+ でしょうね alakban, de elhagyjuk a だ-t (pl: 幸せ **だ** + **で** **し** **よ** **う** **ね**).

・のりかさんは、今、きっと幸せでしょうね。

Norika most biztosan boldog, nem?

・キムさんは、お父さんが入院して、心配でしょうね。

Kim édesapja kórházba került, most biztosan aggódik, nem?

2. 何かお祝いをしようと思うんですが。 **Valamilyen ünnepséget tartanék...**

Ez egy olyan kifejezés, amelyet arra használunk, hogy közöljük személyes szándékunkat egy cselekvés vagy tevékenység végrehajtására, mielőtt felkérnénk a beszélgetőpartnert a részvételre, kikérnénk a véleményét stb. Az ige, amely azt a tevékenységet jelöli, amelyet a beszélő végezni szándékozik, akaratlagos formába kerül (lásd L5), és hozzáadódik a ~と思うのですが kifejezés.

・何かお祝いしようと思うんですが。

Valamilyen ünnepséget tartanék...

・中村さんのおみまいに行こうと思うんですが。

Elmennék meglátogatni Tanakát a kórházban...

・マリアさんをはげますために、パーティーにさそおうと思うんですが。

Meghívnám Mariát a partira, hogy fellelkesítem...

3. のりかさん、聞きましたよ。 **Norika, hallottam ám.**

結婚するそうですね。 **Állítólag férjhez mész.**

やさしい人なんですよ。 **Egy kedves ember, ugye?**

Ez egy olyan szerkezet, amelyet egy barát vagy ismerős előtt használnak egy harmadik személytől kapott információk ellenőrzésére. A mondat végére tesszük a よ, ね vagy よ ね partikulákat.

① ...よ

Ha meg akarjuk erősíteni a valakiről kapott információkat a kérdéses személlyel, akkor azt olyan kifejezésekkel kezelhetjük, mint a 聞きましたよ, 見ましたよ stb.

・A: のりかさん、聞きましたよ。結婚するそうですね。

Norika, hallottam ám. Állítólag férjhez mész...

B: ええ、そうなんです。

Igen.

・A: 石川さん、新聞で読みましたよ。ボランティアに参加したそうですね。Ishikawa, olvastam ám az újságban. Állítólag önkénteskedtél..

B: はい、そうなんです。

Igen.

Ezenkívül a よ-t akkor is használjuk, ha olyan információkat akarunk közölni a beszélgetőpartnerrel, amelyekről feltételezzük, hogy nem rendelkezik velük.

・A: 聞きましたか。川野さん、恋人とわかれたそうですねよ。

Hallottad? Kawamura állítólag szakított a párjával.

B: えっ、ほんとうですか。

Komolyan?

② ...ね (lásd A2-2 L1, L7)

Akkor használják, ha valamit meg akarunk erősíteni a beszélgetőpartnerrel, vagy kifejezni, hogy egyetértünk.

・結婚するそうですねね。おめでとうございます。よかったですね。

Hallom, hogy házasodsz. Gratulálok. De jó!

・パーティーに招待しますから、ぜひ参加してくださいね。

Meghívlak a partira, mindenképp vegyél részt!

③ ...よね

A よね kifejezést viszont ugyanazzal a céllal használják, hogy megerősítsenek valamit a beszélgetőpartnerrel, vagy kifejezzék, hogy egyetértenek, de arra utal, hogy a beszélgetőpartner többet tud vagy több információval rendelkezik, mint a beszélő.

・A: 聞きましたよ。やさしい人なんですよね。

Hallottam ám. Egy kedves ember, ugye?

B: ええ。

Igen.

・A: のりかさんに、何かお祝いをするんですよね。

Szerveznék egy ünnepséget Norikának.

B: ええ、みんなでいっしょにプレゼントを買いましょう。

Igen, vegyünk közösen egy ajándékot.

よんで わかる

4. (私は)のりかの願いを聞いてあげます。 **Meghallgatom Norika kérését.**

A あげる szó alapvetően azt jelenti, hogy „adni” (lásd A1 L15 és A2-1 L1). Ha azonban segédszóként használjuk az alábbi szerkezetben: (ige TE-forma) + あげます, akkor a főigéhez hozzáadja azt az érzést, hogy szívességet teszünk valaki számára. Ezt az formát gyakran használják akkor, amikor a kedvezményezett nincs jelen, azzal a konnotációval, hogy a véleményét vagy kívánságait nem veszik figyelembe. Ezen kívül csak a családra, az egykorú közeli barátokra, valamint a fiatalabb vagy alacsonyabb beosztású munkahelyi vagy iskolai kollégákra vonatkozik.

・のりかの願いを聞いてあげます。

Meghallgatom Norika kérését.

・結婚式で、のりかの写真をたくさんとってあげます。

Az esküvőn majd sok fotót csinálok Norikáról.

Mivel az (ige TE-forma) + あげます esetén az a konnotáció megmarad, hogy a szolgáltatást vagy szívességet a kedvezményezett érzéseinek figyelembevételével ajánlják fel, még akkor is, ha ő nincs jelen, általában a szerkezetből származtatott olyan kifejezéseket használunk, mint az (ige TE-forma) + あげたいです vagy (ige TE-forma) + あげようと思っています, hogy gyengítsük az erősségét.

・結婚式のじゅんびをてつだってあげたいです。

Szeretnék segíteni az esküvő előkészületeiben.

・レストランでパーティーをしてあげようと思います。

Szeretnék egy partit rendezni neki az étteremben.

Mivel a ~ てあげる néha helyettesíthető ~てもらおう és ~てくれる szerkezettel is (lásd L4), fontos tudni, hogyan válasszuk ki a megfelelő kifejezést aszerint, hogy ki hajtja végre a műveletet és ki kapja.

・父は田中さんをてつだってあげます。

Apám segít Tanakának.

・田中さんは父にてつだってもらいます。

Tanaka megkapja apámtól a segítséget.

・父は私をてつだってくれます。

Apám segít nekem.

・私は父にてつだってもらいます。

Apámtól segítséget kapok.

5. 大きなパーティーはしなくてもいいです。 **Nem kell nagy bulit szervezni.**

Már tanulmányoztuk az (I-melléknevek / NA-melléknevek / főnevek) + なくてもいいです kifejezéseket (lásd L2). Ebben a leckében az (ige-なくても) + いいです szerkezetre összpontosítunk, hogy megmutassuk, hogy egy cselekvés vagy tevékenység nem szükséges. Az ige NAI-formát vesz fel, és az い végződés <-re változik, mielőtt hozzáadnánk a てもいいです-t (példa: しな ~~い~~ → しなく+ても+いいです).

・大きなパーティーはしなくてもいいです。

Nem kell nagy bulit szervezni.

・結婚式でワルツをおどらなくてもいいです。

Az esküvőn nem kell keringőt táncolni.

Annak kifejezésére, hogy semmi sem történik, ha egy cselekvést vagy tevékenységet nem hajtanak végre, az (ige-なくても) + だいじょうぶです alakot használjuk.

・結婚式にしゅっせきするとき、着物を着なくてもだいじょうぶです。 Amikor esküvőn veszel részt, nem baj, ha nem viselsz kimonót.

・結婚式でスピーチをしなくてもだいじょうぶです。

Nem kell az esküvőn beszédet tartani.

1. Hogyan ismerik meg egymást a leendő házaspárok?

Egy nemrégiben készült felmérésen, miszerint a válaszadó hogyan ismerkedett meg házastársával, a leggyakoribb válasz az volt, hogy "a munkahelyemen". Úgy tűnik, a leggyakrabban a kollégák, vagy olyan személyek között alakulnak ki kapcsolatok, akik munkahelyi okokból ismerik egymást. A munkatársak közötti párkapcsolatot, házasságot egyébként 職場結婚 (しょくばけっこん) –nak vagyis „munkahelyi házasságnak” nevezik. A második leggyakoribb válasz a „barátomon keresztül” volt, ezt követte a „valaki, akit még diákkoromban ismertem”, egyértelműen utalva az akkor kezdődött és házassággal végződő kapcsolatra. Nyilvánvalóan az utóbbi időben a közösségi hálózatokon (SNS, Social Networking System) megismert emberek között is létrejönnek párkapcsolatok. Íme néhány módja annak, hogy partnert találjunk harmadik fél vagy szervezet segítségével.

お見合い (おみあい): Az お見合い a leghagyományosabb módja a partnerkeresésnek Japánban. Az eljárás a következő: először a partnerkeresésben érdekelt személy megkér egy harmadik személyt, akit 世話人 (せわにん) –nek hívnak, hogy mutasson neki néhány fényképet és profilt a lehetséges jelöltekről. Ha talál valakit, aki érdekes, találkozik ezzel a személlyel, a 世話人 –nel együtt egy nyilvános helyen, például egy étteremben. A találkozások csak akkor végződnek házassággal, ha két-három randevú után mindketten megszeretik egymást. A 世話人 általában rokon, szomszéd, munkahelyi felettes, vagy olyasvalaki akivel az érintett munka- vagy üzleti kapcsolatban áll stb. Aki társat keres, az nem egyedül teszi, hanem a család és a 世話人 is részt vesz a lehetséges partner alkalmasságának eldöntésében.

Pártaláló parti: A japánul カップリングパーティー-nak, お見合いパーティー-nak vagy 婚活パーティー(こんかつパーティー)-nak nevezett eseményeken azok vesznek részt, akik házasságot, szerelmi kapcsolatot akarnak kezdeni. Találkoznak egy partiszínhelyen, hogy párt találjanak. Egy számmal ellátott cédulát helyeznek el a mellkasukra, és a ceremóniamester jelzésére ellenkező neműeket keresnek, kicserélik a személyes adataikat, és három percig beszélgetnek. Nagy partikon egy ember 15 vagy 20 emberrel tud így beszélgetni. A folyamat végén mindenki felírja egy papírra annak a számát, akivel kapcsolatot szeretne kezdeni, de ez csak abban az esetben valósul meg, ha a kiválasztás kölcsönös.

合コン (ごうこん): A 合コン szó a 合同コンパ (ごうどうコンパ) rövidítése. A コンパ kifejezés a német „Kompanie” vagy az angol „company” szóból származik. Ez egy találkozó mindkét nemhez tartozó barátok között, hogy együtt igyanak és megragadják az alkalmat a barátság elmélyítésére. Egy ellenkező nemű baráti pár találkozót szervez egy bában vagy hasonló helyen, amelyre mindketten ugyanannyi barátot hívnak meg, hogy jobban megismerjék egymást. Ott a résztvevők esznek és isznak, miközben a másik nemhez tartozó emberekkel beszélgetnek. Azok az emberek, akik megkedvelték egymást, telefonszámot és egyéb információikat cserélik, hogy később esetleg párkapcsolatot létesítsenek.

Társkereső weboldalak: Ezek olyan vállalkozások, amelyek az ellenkező nemhez tartozó lehetséges partnerek névtelen bemutatásáért felelősek az interneten keresztül. Mivel az utóbbi időben ezt szolgáló megtévesztő weboldalak jelentek meg, ahol akár párkapcsolatban élőkkel is kapcsolatot kereshetnek, amely büntetőjogi kategória, az utóbbi időben erősen korlátozó törvények vonatkoznak ezekre a közösségi oldalakra, hogy elkerüljék a bűnözést.

婚活 (こんかつ)

A 婚活(こんかつ) a 結婚活動 (けっこんかつどう) rövidítése, és arra utal, hogy egy házastársat kereső személy épp aktívan keres. Ma Japánban sokan nem tudnak úgy házasodni, ahogy azt elképzelik, vagy azért, mert kevesebb lehetőség van a munkahelyi találkozásra, vagy azért, mert egyre inkább az ideális házasságot keresik. Bárhogyan is legyen, jelenleg divat jelentkezni a 結婚相談所 (けっこんそうだんじょ)-ra, vagyis házassági tanácsadó irodákba, pártaláló partikra járni, stb., az ideális pár megtalálásának reményében.

2. A japán esküvő

神前式 (しんぜんしき):

Jelenleg Japánban többféle módon lehet házasodni, de a leghagyományosabb talán a sintó szertartás vagy a 神前式 szerinti szentélyben történő házasságkötés. Miután a menyasszony és a vőlegény imádkoztak a szentély istenségéhez, hogy áldását kérjék, végrehajtják a 三々九度の杯(さんさんくどのさ) nevű szertartást, amely három ital elfogyasztásából áll. A szakét három különböző méretű piros tálban (酒盃 (さかずき) szolgálják fel. A szertartáson csak a menyasszony és a vőlegény, a családtagjaik és az őket bemutató személy vesz részt, mindannyian kimonóba öltözve, a későbbi fogadásra pedig a barátokat is meghívják.

Esküvő keresztény mintára: A keresztény szertartás szerinti esküvők is gyakoriak, mert sok nőt vonz a tiszta fehér menyasszonyi ruha, és az, hogy az esküvőt a templomban ünneplik. Valójában nem valódi templomokról vagy kápolnákról van szó, nem is igazi keresztény szertartásokról, hanem pusztán utánezatokról, amelyek speciálisan erre az alkalomra épített, keresztény templomok stílusában kialakított helyszíneken zajlanak. A külföldi esküvők is divatosak, amelyekhez a helyi templomokat használják. Kedvelt úti cél Hawaii, de vannak olyan párok is, akik inkább a spanyol luxushotelek kápolnáiban kötnek házasságot, különösen a National Parador de Granada kápolnáiban.

フォトウェディング: Ez abból áll, hogy esküvői ruhába öltözve fényképet készítenek, és felmutatják a házassági anyakönyvi kivonatot, hogy megemlékezzenek az alkalomról, mindenféle szertartás vagy ünnepelés nélkül. Úgy tűnik, sok olyan eset van, amikor az emberek azért készítik ezeket az emlékképeket, hogy életük egy fordulópontját megörökítsék.

ナシ婚 (ナシこん): Szó szerint „esküvő semmivel”, nincs se esküvő, se fotózás. Ez csak a házasság bejegyzéséről szól a városházán.

Esküvői fogadás: A fogadást általában az esküvő után, egy étterem nagy termében rendezik meg, melyen családtagok, barátok és ismerősök vesznek részt, akik ízlésük szerint japán vagy nyugati stílusú ruhát viselnek. A menyasszony és a vőlegény az ünnepség alatt háromszor-négyszer felkel a helyéről, hogy öltözkékváltással megörvendeztesse a résztvevőket. Így a hagyományos kimonótól a nyugati öltönyig és menyasszonyi ruháig jutnak el, és ebben ünnepelnek. Ezt a szokást お色直し(おいろなおし) –nak, „színváltásnak” nevezik. Emellett a pár barátai táncolnak és énekelnek, hogy felpelzsdítsék a hangulatot. A fogadás végén, amely általában körülbelül három óráig tart, a menyasszony és a vőlegény ajándékokat ad a résztvevőknek, amelyek általában édességek vagy edények.

Nászajándék: Esküvői ajándékként a vendégek gyakran pénzt adnak. Az összeg a vendégeknek a menyasszonyhoz és a vőlegényhez fűződő kapcsolatától vagy az életkoruktól függ, de nem tartalmazza a 4-es vagy a 9-es számokat, mivel az elsőt ugyanúgy ejtik, mint a „halál”, a második kiejtése pedig a „szenvedés” szóval azonos. A 6-os szám sem használható, mert a páros számok japán szokás szerint balszerencsét jelentenek. A 8-as szám azonban használható annak ellenére, hogy páros, mert a kandzsival ábrázolt 八 vonalak fokozatosan szélesednek, amit az „út megnyitásaként” értelmeznek, és ezért a jólét jele.

お幸せに！ (おしあわせに): A menyasszonynak és a vőlegénynek való gratulációra általában a következő kifejezéseket használjuk: おめでとう！ (Gratulálunk!) vagy お幸せに！ (Sok boldogságot!). Ez az utolsó kifejezés, amelyet kizárólag esküvőkön használnak, a お幸せに (なっってください) rövidítése.

なやみ相談

きいて はなす

KIFEJEZÉS	HASZNÁLAT
・ちよつとつかれて(い)て(元気がありません)。/仕事のことでちよつと(こまっています)。 ・私のしょくばでも、同じかもしれませぬ。	・Elmondani, miért nem vagyunk jól, vagy miért vagyunk gondban. ・Valaminek az eredményét látva elmondani a véleményünket.

よんで わかる

FORMA	HASZNÁLAT
・せっかく会っているのに、友達はカレシと長電話をします。 ・私は S 子にマナーをまもってほしいです。/長電話をしないでほしいです。	・Kifejezni, hogy gondban vagyunk, mert valami nem úgy alakult, ahogy gondoltuk. ・Elmondani, hogy valamit szeretnénk/nem szeretnénk, hogy egy másik ember megtegyen nekünk.

きいて はなす

1. ちよつとつかれて(い)て(元気がありません)。 (Azért vagyok kedvetlen, mert) kissé fáradt vagyok. 仕事のことでちよつと(こまっています)。 A munka miatt kissé (gondban vagyok).

Ha azt akarjuk kifejezni, hogy miért vagyunk egy bizonyos lelkiállapotban vagy helyzetben (például ebben az esetben „kedvetlenek” vagy „gondban”), akkor a szóban forgó tagmondatot a ~ て vagy ~ で alakkal zárhatjuk és hagyjuk befejezetlenül a mondatot, kihagyva az aktuális állapotot kifejező részt (lásd A2-1 L7).

- ・ちよつとつかれて(い)て(元気がありません)。 (Azért vagyok kedvetlen, mert) kissé fáradt vagyok.
つかれています → つかれていて (az ige állító formája)
- ・朝ご飯、食べて(い)なくて(元気がありません)。 (Azért vagyok kedvetlen, mert), nem ettem reggelit.
食べていません → 食べていなくて (az ige tagadó formája)
- ・ちよつとねむくて(元気がありません)。 (Azért vagyok kedvetlen, mert) kissé fáradt vagyok.
ねむいです → ねむくて (I-melléknév állító formája)
- ・今、仕事がおもしろくなくて(元気がありません)。 (Azért vagyok kedvetlen, mert) a munkám most nem túl izgalmas.
おもしろくないです → おもしろくなくて (I-melléknév tagadó formája)
- ・人間関係がふくざつで(こまっています)。 (Amiatt vagyok gondban, hogy) az emberi kapcsolatok bonyolultak.

ふくざつです → ふくざつで (NA-melléknév állító forma)

・ペットの犬が**元気じゃなくて**、(こまっています。) (Amiatt vagyok gondban, hogy) a kiskutyám nincs jól.

元気じゃないです → 元気じゃなくて (NA-melléknév tagadó forma)

Ha az ok (ebben az esetben az aggodalmunk vagy gondunk oka) egy tény vagy egy ember, akkor az alábbi szerkezetet használjuk a főnév után.

+ のことで.

・**子どものこと**でちょっと…。(こまっています。) (Kicsit gondban vagyok) a gyerekeim miatt.

・**うちのことで**…。(こまっています。) (Gondban vagyok, mert) otthon...

Ha a munkahelyünkön vagy tanulásunk során valakivel találkozunk, aki a szokásosnál levertebb vagy aggodóbb, akkor érdeklődhetünk iránta olyan kifejezések használatával, mint az いつもより元気がないですね.

・A: カーラさん、いつもより元気がないですね。 Carla, nem vagyok olyan jókedvű, mint szoktál, ugye?

カーラさんらしくないですよ。 Nem vall rád..

B: じつは、さいきん、恋人が私に**会ってくれなくて**…。 Az van, hogy a szerelmem mostanában nem ér rá találkozni...

2. 私のしよくばでも、同じかもしれません。 **Valószínűleg az én munkahelyemen is ugyanez a helyzet.**

Amikor kategorikus állítás helyett valamit lehetőségként akarunk beállítani, akkor az (ige egyszerű forma) + **かもしれません** szerkezetet használjuk. Ha az ige helyett egy I-melléknévet vagy egy NA-melléknévet használunk, akkor ezeket is a **かもしれません** követi (lásd A2-2 L17).

・人間関係に問題があると、心の病気になる**かもしれません**。 Ha nincsenek rendben az emberi kapcsolataid, lelkibetegé válhatsz.

・今の会社で、ストレスがない人はいない**かもしれません**。 Manapság egy munkahelyen talán nincs olyan ember, aki ne küzdene a stresszel.

・しよくばでは人間関係のなやみが一番多い**かもしれません**。 A munkahelyen talán a legtöbb fejtörést az emberi kapcsolatok okozzák.

・心の病気がある人はがしよらいが不安**かもしれません**。 A lelki betegek bizonyára bizonytalanak látják a jövőt.

・しよらいが不安なのは、みんな同じ**かもしれません**。 Valószínűleg mindannyiunk számára egyformán bizonytalan a jövő.

よんでわかる

3. せっかく会っているのに、友達はカレンと長電話をします。 **Bár rendszeresen találkozik a barátom a fiújával, mégis hosszú ideig telefonozik vele.**

Ha elégedetlenségünket vagy aggodalmunkat szeretnénk kifejezni amiatt, hogy a dolgok nem a várt módon alakultak, akkor az (1. tagmondat) + **のに**、 (2. tagmondat) szerkezetet használjuk. Az 1. mondatban az objektív tényeket, a 2. mondatban pedig a váratlan eseményt fejezzük ki. Az 1. mondatban szereplő ige vagy melléknév egyszerű alakban van.

・いつも一緒に昼食を食べる**のに**、今日は一人です。 Bár mindig együtt ebédelünk, ma egyedül vagyok.

・あまり食べたり飲んだりしない**のに**、わりかんでお金を払います。 Bár alig eszem és iszom valamit, mégis felesben fizetünk.

・メールであやまった**のに**、カレンはまだおこっています。 Bár e-mailben bocsánatot kértem, a barátom még mindig haragszik.

・早く帰りたい**のに**、次の店にさそわれます。 Bár korán haza akarok menni, még elhívnak a következő üzletbe is.

・お酒に強くない**のに**、部長にすすめられます。 Bár nem bírom az alkoholt, a főnök azt akarja, hogy igyak.

Ha az 1. tagmondat főnévre, vagy NA-melléknévre végződik, akkor jelen idő, állítás esetén a **なのに** formát használjuk.

・カレンとデートするとき、友だちはじゃま**なのに**、いつも一緒に来ます。 Bár amikor a fiúmmal randizom, a barátok útban vannak, mégis mindig együtt megyünk.

・会社の人に新人**なのに**、なまいきだと言われました。 Azt mondták a kollégáim, hogy bár még új vagyok, elég pimasz vagyok.

Ha az 1. tagmondat tagadó formájú NA-melléknévre vagy (főnév) + **じゃないです**-re végződik, a szerkezet az alábbi módon alakul: **じゃない + のに**.

・お酒は好き**じゃないのに**、すすめられます。 Bár nem szeretem az alkoholt, rám tukmálják.

・大山さんはカレシ**じゃないのに**、毎日電話がかかってきます。 Bár Óyama nem a pasim, mégis mindennap hív telefonon.

4. 私は S 子にマナーをまもってほしいです。 Szeretném, ha S betartaná az illetet.

長電話をしないでほしいです。 Szeretném, ha nem folytatnál hosszas telefonbeszélgetéseket.

Amikor ki akarjuk fejezni arra irányuló vágyunkat, hogy valaki megtegyen nekünkvalamit, akkor ezt a szerkezetet használjuk: (A は B に ige TE-formában) + **ほしいです**. Az A azt a személyt jelöli, aki kifejezi a vágyat, míg a B azt a személyt, akinek a cselekvését elvárják. Az (ige TE-forma) + **ほしいです** szerkezetet gyakran használják, ha az alany E/1. Ha azt akarjuk kifejezni, hogy egy harmadik személy szeretne valamit, akkor gyakori az (ige TE-forma)+ **ほしい**と **思っています** használata.

・ようこ:「私は夫にもっと早く**かえってきてほしいです**。」 Yoko: "Szeretném, ha a férjem korábban jönne haza".

・ようこさんはごしゅじんにもっと早く**かえってきてほしい**と **思っています**。 Yoko szeretné, ha a férje sokkal korábban jönne haza.

Ha épp ellenkezőleg, azt akarjuk kifejezni, hogy valamit nem szeretnénk, hogy megtörténjen, akkor a (A は B に ige NAI-forma + **で**) + **ほしいです** szerkezetet használjuk. Ahogy fentebb kifejtettük, az A azt a személyt képviseli, aki szeretne valamit, a B pedig azt a személyt, akinek a cselekvése nem kívánatos. Ha az A E/1, akkor az (ige NAI-forma + **で**) + **ほしいです** -t használjuk, ha pedig A harmadik személy, akkor így változik: (ige NAI-forma + **で**) + **ほしい**と **思っています**.

・しょう:「ぼくはお父さんにお母さんと**けんかしないでほしいです**。」 Shō: "Szeretném, ha apu nem veszekedne anyuval."

・しょうくんはお父さんにお母さんと**けんかしないでほしい**と **思っています**。 Shō nem akarja, hogy az apja veszekedjen az anyjával.

Nyelvi-kulturális sarok

1. Hogyan stresszmentesítik magukat a japánok?

Nincs bennünk felgyülemlett stressz a személyes kapcsolatainkban fellépő problémák, a munkahelyünkön vagy az iskolánkban elviselt nyomás miatt? A következőkben bemutatjuk azokat a különféle módszereket, amelyeket a japánok alkalmaznak a stressz megszüntetésére. Ha valamelyik felkelti a figyelmünket, mindenképpen próbáljuk ki.

Fürdő: A japánok számára, akik szeretnek "o-furóban" fürödni, ez egy nagyon megszokott módszer. A fürdés nem csak az ápoláshoz és a tisztálkodáshoz hasznos, hanem pihentető hatással is bír. Ennek a hatásnak a fokozása érdekében azonban fontos, hogy sokáig meleg vízben maradjunk, és nem ajánlott teljesen alámerülni, hogy ne terhelje a szívet. A fürdő relaxáló hatása tudományosan igazolt, de megvan a maga nyugodt pihentető minősége is. Mivel az "o-furo" az izomfáradtságot is megszünteti, ha egy nap különösen fáradtnak találjuk magunkat, mit szólnánk egy hosszabb és ráérősebb fürdőhöz, halk zene hallgatásához vagy egy masszázsához a legfáradtabb területeken?

"Szuperfürdő": A 銭湯 (せんとう) -k szabadidőközpontokká átalakított nyilvános fürdők, a hagyományos fürdők mellett jelenleg sok minden megtalálható bennük: beltéri és szabadtéri fürdő vagy 露天風呂 (ろてんぶろ), jakuzzi, szauna, kőszauna stb. Ezen kívül egy finom fürdőzés után éttermekben étkezhetünk, videojátékozhatunk, mangát olvashatunk és egyéb tevékenységeket is végezhetünk anélkül, hogy elhagynánk a létesítményeket, ezért váltak a fürdőzés és a szabadidő

paradicsomává. A múltban a 銭湯 –k olyan helyek voltak, ahová csak egyedülálló férfiak jártak, de ez a helyzet gyökeresen megváltozott, és mára スーパー銭湯 vagy „szuperfürdők” jelentek meg. Megcélözzák a női közönséget is, masszázsközpontokkal, fodrászatokkal, szépségszalonokkal, vagy akár egész családokat: a felhasználók életkora egyre változatosabb. Azok számára, akik egy 温泉 (おんせん) –be vagyis termálvizet gyógyfürdőbe szeretnének menni, de túl drágának és messzinek találják, ezek a „szuperfürdők” jól jönnek, mivel az árak nagyon kedvező (500 és 1000 jen között személyenként). A stressz levezetésére nagyon népszerűek.

Alvás: A stressz levezetésének egyik legnépszerűbb módja az alvás. A Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) által 2009-ben végzett alvásmintázat-tanulmány szerint a japánok átlagosan 7 óra 50 percet alszanak. A szakemberek azonban azt állítják, hogy az időnél sokkal fontosabb az alvás minősége, és a nap jó kezdéséhez jót tesz, ha már felkelés után napfürdőzéssel is ráhangoljuk a szervezetünket.

Karaoke: A karaoke egy japán találmány, amely az egész világon elterjedt. A kifejezés két szóból áll: egyrészt a „kara” (空) szóból származik, ami „üres”-et jelent, az „oke” pedig a オーケストラ (zenekar) rövidítése. A zenehallgatásról régóta köztudott, hogy jó hatással van a lelki egyensúlyra és csökkenti a stresszt, de a legújabb tanulmányok kimutatták, hogy a hangos éneklésnek még nagyobb hatása van. Japánban a legtöbben barátok és munkatársak társaságában járnak karaoke termekbe (カラオケボックス), de úgy tűnik, egyre többen szórakoznak egyedül énekelve az ismert zenét: ez a ヒトカラ, vagyis az egyéni karaoke. Ha nincs karaoke a ház közelében, akkor otthon is lehet énekelni a számítógép segítségével.

Shoppingolás: Minden bizonnyal ez a legnépszerűbb módszer a stressz levezetésére a nők körében. Nyilvánvalóan a felgyülemlett stresszben szenvedők valamelyest csökkenthetik ingerlékenységüket, ha más tevékenységekkel kielégítik személyes vágyaikat. Ez azonban átmeneti megoldás, és szinte soha nem végleges, hiszen elfogy a pénz, és enélkül nem lehet tovább vásárolni, ez pedig újabb stresszforrássá válhat.

Nevetés: A japán televízióban számtalan szórakoztató műsor található: バラエティ番組 vagy olyan fajták, ahol a vígjáték és a dal keveredik. A nevetés különösen fontos stresszhelyzetben, mert úgy tűnik, hogy oldja a felgyülemlett feszültséget azáltal, hogy stimulálja a paraszimpatikus idegrendszert és javítja a vérkeringést. Természetesen a felgyülemlett stressz mellett is jól érzi magát, aki mosolyog, és ez a hangulat átragad másokra is.

Macskakávézó:

Hallottak már az állatterápiáról? Ez egy olyan kezelés, amely csökkenti a stresszt és helyreállítja az érintett személy mentális és érzelmi egészségét az állatokkal való érintkezés révén. A 猫カフェ (ねこカフェ), vagy macskakávézók olyan létesítmény, ahol macskák társaságában és velük érintkezve ivással és evéssel tölthetjük az időt. Jelenleg több, mint száz ilyen típusú intézmény működik Japánban; eddig a vásárlók többsége a macskák szerelmese volt, azért mentek oda, mivel nem tarthattak otthon macskát, mert tilos - ami Japánban meglehetősen gyakori -, de az utóbbi időben úgy tűnik, az emberek abban a reményben mennek ezekre a helyekre, hogy a macskafélékkel való érintkezésnek köszönhetően megszabadulnak a stressz káros hatásaitól. Az említett módszereken kívül a stressz levezetésének sokféle módja létezik, például sportolás, utazás, séta, túrázás, filmnézés, koncertezés, alkoholfogyasztás, olyat enni, amit szeretünk, kocsikázás, kertészkedés, naplózás vagy blogírás stb. Biztosan van olyan módszer, amely felkeltette a figyelmünket.

旅行中のトラブル

きいて はなす

KIFEJEZÉS	HASZNÁLAT
・もうすぐ飛行機に乗れるそうです。 ・ていねいたい / ふつうたい③: ありました。 / あった! ・助けて! / すみません、だれか! / ...	・Megosztani valakivel a hallott információt. ・Magunkban beszélni. ・Segítséget kérni, amikor bajba kerültünk.

よんで わかる

FORMA	HASZNÁLAT
・ホテルの人が電気をつけます。 ・電気がつきます。 ・ホテルの人はあるきながら、ホテルの歴史を説明しました。	・Dolgok állapotát, vagy jelenségeket bemutatni. ・A valaki által végrehajtott cselekvésről beszélni. ・Egy időben zajló cselekvéseket kifejezni vele.

きいて はなす

1. もうすぐ飛行機に乗れる**そうです**。 **Állítólag mindjárt fel lehet szállni a repülőre.**

Ezt a kifejezést arra használjuk, hogy a látott, hallott vagy olvasott információkat közöljük egy másik emberrel. A szerkezet: (ige egyszerű alakban) + **そうです** (lásd A2-2 L14).

- ・もうすぐ飛行機に乗れる**そうです**。 **Állítólag mindjárt fel lehet szállni a repülőre.**
- ・飛行機のとうちやぐが 1 時間ほどおくれる**そうです**。 **Állítólag a repülő érkezése 1 órát késni fog.**

De helyette ugyanígy használhatjuk a **～て言っていました** formát is (lásd L1 és A2-1 L18).

- ・あと 30 分ほどで、手続きが**はじまる**って言っていました****。 **Azt mondták, még 30 perc és elkezdődik az ügyintézés.**
- ・115 便は、エンジンの**こしょうで、とばない**って言っていました****。

Azt mondták, hogy a 115-ös járat nem száll fel, mert elromlott a motor.

Továbbá, ha a **何** szót helyezzük a **～て言っていました** elejére, akkor megkérdezhetjük, mit mondott egy harmadik fél. Beszélgetés közben gyakori az **何て言っていましたか** forma.

- ・A: 今のアナウンス、**何て言っていましたか**。 **Miről is szólt az iménti utastájékoztató?**
- B: 出発ゲートが**へんこう**になった**そうです**。 **Állítólag megváltozott az indulási kapu.**
- ・A: アナウンス、**何て言っていましたか**。 **Az utastájékoztató mit mondott?**
- B: あと 20 分ほどで、手続きが**始まる**そうです****。 **Állítólag 20 perc múlva kezdődik az ügyintézés.**

A ほど partikula ugyanazt jelenti, mint a ぐらい, és azt az időt fejezi ki, amely hozzátétőlegesen eltelik egy cselekvés megkezdéséig. A bejelentések esetében gyakran használják ezt, mert formálisabb.

- ・JF 航空 115 便をご利用のお客様にお知らせします。 Figyelem, a 115-ös járat utasai számára közlendőnk van.
- あと 15 分 **ほど** で、チェックインの手続きをかいしします。 Még 15 perc és kezdődik a becsekkolás.

2. ありました。Megvan!

あった！ **Megvan!**

A formális és az informális stílus használatának megkülönböztetéséről van szó (lásd L4 és L5). Ebben a leckében különbséget teszünk az informális stílus között, amelyet akkor használunk, amikor elmondjuk magunknak, hogy mit gondolunk vagy érzünk, nem pedig másoknak, és a formális stílus között, amelyet másokkal szemben használunk.

- ・ **ありました。** / **あった！** Megvan. / Megvan!
- ・あれ？時計がない。どこに**おいた**かな。 Mi? Nincs meg az órád. Hova tehettem?
- ・A: 林さん、かばん、**ありましたか。** Hayashi, meglett a táskád?
- B: **ありません。** 受付へ行ったとき、**もっていた**かな。 Nem. Vajon a recepcióra menet még nálad volt?
- どうしよう。** わからない。 Mit csináljak? Fogalmam sincs.

Néha magunkban beszélünk, amikor megpróbálunk emlékezni valamire, amit tettünk. Azt már tudjuk, hogy az (1. ige TE-forma) + から、(2. ige) (lásd: A2-2 L4 és L17) szerkezet használható, ha a kiindulási pont megemlékezésével hangosan szeretnénk felidézni valamit, amit tettünk, vagy jelezni akarjuk a cselekvések megfelelő sorrendjét, vagy időrendben át akarjuk tekinteni az eddigi dolgokat. Ebben a leckében egy másik formát: (1. ige TA-formában) + あとで、(2. ige) fogunk megvizsgálni, ami azt jelzi, hogy a következő művelet (2. ige) az előző művelet (1. ige) után kerül végrehajtásra.

- ・チェックイン**した後**で、カフェでお茶を**飲んだ**。 Miótán bejelentkeztem, a kávézóban ittam egy teát.
- ・空港に**ついた後**で、メールを**チェック**します。 Miótán megérkeztem a reptérre, megnézem az e-mailjeimet.

Amikor azt látjuk, hogy beszélgetőtársunk nem nagyon tudja, mit kell tennie, tanácsot adhatunk neki a **とにかく**、(TE-formájú ige) + **みましょう** használatával, ami azt sugallja, hogy jobb cselekedni, mint túl sokat gondolkodni.

- ・A: 石川さん、ケータイ、見つかりましたか。 Ishikawa, meglett a telefonod?
- B: いいえ。カフェへ行くときはもっていたから、
カフェにあるかもしれない。でも、あるかなあ。 Nem. Mivel a kávézóba menet megvolt, talán ott lesz.
De vajon ott van?
- A: あるかもしれませんがよ。**とにかく**、カフェへ**行って**みましょう。 Talán. Mindenesetre menjünk el a kávézóba!

3. 助けて！ Segítség!

すみません、だれか！ **Elnézést, valaki!**

Ezek a kifejezések akkor használatosak, amikor egy problémával szembesülve segítséget szeretnénk kérni vagy kiabálni, hogy gyorsan értesítsünk valakit. Az ige TE-formája vagy felszólító alakja használatos (lásd L1). Segítségkéréskor azt is mondhatjuk, hogy **すみません、だれか！**, és kihagyhatjuk az utána következő igét.

- ・**すみません、だれか(来て)！助けて！** Elnézést, valaki! Segítség!
- ・**火事だ！にげろ！** Tűz! Menekülj!

Ugyanebben a helyzetben néha férfiak is használják az (Ige TE-forma) + **くれます** alakot (lásd az L4-et), ebben az esetben a **くれます** segédige felszólító alakba kerül: (ige TE-forma) + **くれ**.

- ・**どろぼう！誰かつかまえてくれ！** Rabló! Valaki kapja el!

よんでわかる

4. ホテルの人が電気をつけます。 A hotel dolgozója felkapcsolja a villanyt.

A japán igék tárgyatlan és tárgyias igékre oszthatók (lásd A2-2 L15). A tárgyatlan igék azok, amelyeknek nincs szükség közvetlen tárgyra, míg a tárgyias igékhez mindig egy tárgy társul. Ebben a részben a tárgyias igékkel foglalkozunk. Az ilyen igék előtt egy tárgy áll, amelyet az を partikula követ. Ezért valakinek a cselekvése az alábbi szerkezettel fejeződik ki (személyt jelölő főnév vagy személyes névmás) + が / は + (tárgy) + を + (tárgyias ige).

・ホテルの人が電気をつけます。

A hotel dolgozója felkapcsolja a villanyt.

・となりのへやがうるさかったから、

Mivel a szomszéd szoba zajos volt, a hotel dolgozója megtette, hogy

ホテルの人がへやをかえてくれました。

kicserélte a szobát.

5. 電気がつきます。 A villany felkapcsolódik.

Az előzőekben a tárgyias, most pedig a tárgyatlan igékkel foglalkozunk. Egy tárgy vagy jelenség állapotának leírására a következő szerkezetet használjuk: (tárgyat vagy dolgot jelző főnév) + が + (tárgyatlan ige).

・電気がつきます。

A villany felkapcsolódik.

・セーフティボックスのかぎがかかりません。

A széf nincs kulcsra zárva.

〈Figyelem!〉

Az を partikula nem mindig jelzi, hogy az általa kísért kifejezés közvetlen tárgy. Olyan szerkezetekben is használatos, mint (hely) + を + 出ます vagy (hely) + を + おります, ahol az を a ki- vagy leszállás helyét jelöli. Hasonlóképpen megjelenik az olyan szerkezetekben, mint a (hely) + を + 歩く/とおる, ahol az を olyan kifejezéseket kísért, amelyek azt a helyet jelzik, ahol a séta vagy az elhaladás történik. Ezért óvatosnak kell lennünk, mert az a tény, hogy az を partikula megjelenik, nem feltétlenül jelenti azt, hogy az ige tárgyias.

・ホテルの人がかぎをくれます。(tárgyias ige)

A hotel dolgozója kulcsot ad nekem.

・田中さんがまどをあけます。(tárgyias ige)

Tanaka kinyitja az ablakot.

・ホテルを出ます。(tárgyatlan ige)

Elhagyom a hotelt.

・ホテルの前でバスをおります。(tárgyatlan ige)

A hotel előtt leszállok a buszról.

・ホテルの受付の前をとおります。(tárgyatlan ige)

Elhaladok a hotel recepciója előtt.

Ezenkívül a japánban vannak tárgyias-tárgyatlan igepárok, amelyeknek közös az alapja, és jelentései összefüggenek.

・ドアがあきます。

Az ajtó kinyílik.

・ホテルの人がドアをあけます。

A hotel dolgozója kinyitja az ajtót.

Az alábbiakban egy táblázat található azokról az igékről, amelyeknek tárgyias és tárgyatlan formájuk is van. A felépítésükben nincs szabályszerűség, ezért szükséges a leggyakrabban előforduló alakokat megjegyezni.

	Tárgyatlan igék	Tárgyas igék
電気、エアコン、 テレビ、ラジオ	電気が つきます Felkapcsolódik a villany. 電気が きます Lekapcsolódik a villany.	(ホテルの人が) 電気を つけます (A hotel dolgozója) felkapcsolja a villanyt. (ホテルの人が) 電気を けします (A hotel dolgozója) lekapcsolja a villanyt.
ドア、まど、店	ドアが あきます Az ajtó kinyílik. ドアが しまります Az ajtó becsukódik.	(ホテルの人が) ドアを あけます (A hotel dolgozója) kinyitja az ajtót. (ホテルの人が) ドアを しめます (A hotel dolgozója) becsukja az ajtót.
水、おゆ	水が 出ます Jön a víz. 水が とまります Eláll a víz.	(ホテルの人が) 水を 出します (A hotel dolgozója) megengedi a vizet. (ホテルの人が) 水を とめます (A hotel dolgozója) elzárja a vizet.
かぎ	かぎが かかります Kulcsra záródik.	(ホテルの人が) かぎを かけます (A hotel dolgozója) kulcsra zárja.

6. ホテルの人は歩きながら、ホテルの歴史を説明しました。 Séta közben a hotel dolgozója elmesélte a hotel történetét.

Annak kifejezésére, hogy egy személy egyszerre két cselekvést hajt végre, a *ながら* alakot használjuk. A szerkezet: (ige1) + *ながら*、(2. ige), és azt jelzi, hogy az 1. és a 2. ige egyidejűleg kerül végrehajtásra. Az 1. ige MASU-formájáról levágjuk *ます-t*, és a helyére a *ながら* kerül, azaz: (ま ず formájú ige) + *ながら*.

・ホテルの人は **あるきながら**、ホテルの歴史を説明しました。 Séta közben a hotel dolgozója elmesélte a hotel történetét.

・ホテルのロビーでコーヒーを **飲みながら**、ガイドブックを読みます。 Miközben a hotel lobbijában kávéit iszom, útikönyvet olvasok.

Mivel szükséges, hogy az 1. és a 2. ige cselekvéseit egyidejűleg hajtsák végre, nem használhatók olyan igék, amelyek egyidejű végrehajtása lehetetlen.

・× **あくしゆしながら**、わかれまして。

Kézfogás közben elbúcsúztunk.

○ **あくしゆして**、わかれまして。

Kezet fogtunk és elbúcsúztunk.

Nyelvi-kulturális sarok

1. Ismeretlen ember megszólítása

Ismeretlen ember megszólításakor nem hirtelen szólítjuk meg az illetőt, hanem először a *あのう* ("izé...") vagy *すみません* ("bocsánat, elnézést") szavakat használva szólítjuk meg. Ezek a szavak „párnaként” szolgálnak a vonatkozó kérdés feltevése előtt, akár hogy felhívják az adott személy figyelmét, akivel beszélni akarunk, vagy hogy ne ijesszük meg egy hirtelen kérdéssel.

Kerülnünk kell a ちょっと、あなた kifejezést, amelynek használata az idősebb korosztályra jellemző közvetlensége miatt. Másrészt a ええと megszólalást sem szabad arra használni, hogy felhívjuk valaki figyelmét, mivel ez inkább azt jelzi a beszélgetőpartnernek, hogy azon gondolkodunk, mit mondjunk vagy hogyan mondjunk el valamit.

2. Emoji, kaomoji és hangutánzó szavak

Mind Japánban, mind a világ többi részén divatos az emojik használata, amikor valaki e-maileket küld barátainak, üzeneteket ír virtuális közösségi hálózatokon (SNS) keresztül vagy blogokat az interneten. Az arckifejezéseket leegyszerűsített formában ábrázoló emojik is gyakoriak, és gyakran szerepelnek a szövegben, hogy szavakkal leírhatatlan érzelmeket vagy hangulatokat közvetítsenek. Európában, az Egyesült Államokban és más nyugati országokban divatossá váltak az olyan formák, mint a :-) vagy :-(, amelyek vízszintes helyzetben ábrázolják az arcokat, és amelyekből később a jelenlegi hangulatjelek, például ☺ vagy ☹ váltak. Ezek az emojik Japánban a kezdetektől eltérőek voltak. Az arckifejezéseket vagy hangulatjeleket ábrázoló emojikat japánul 顔文字 (かおもじ) -nak hívják, és lényegesen összetettebbek, mint a nyugati változatok. Kezdetben az arcot két zárójel jelzi ( ), a különböző érzelmek pedig pontok, vonalak és egyéb speciális karakterek kombinálásával jönnek létre ezekben a zárójelekben. Nézzünk néhány példát:

Emoji	ㄨ(*´▽`*)ノ	(≧▽≦)/	Σ(°Д°)	(´・ω・`)	(`・ω・´)	°(´Д`°)	(//▽//)
Jelentés	Öröm	Boldogság	Meglepetés	Csalódottság	Harag	Szomorúság	Szegénylősség / Zavar

Van, hogy a 顔文字 -k hangutánzó szavakkal együtt jelennek meg, így sokkal gazdagabban lehet kifejezni az érzelmeket. Nézzük meg, hogy mikor, milyen érzések fejezhetők ki így!

Kaomoji + hangutánzó szó	Jelentés	Kaomoji + hangutánzó szó	Jelentés
(〃^▽^)o ≧☆ アハハハ!	Nagyon aranyos!	o(>Д<. o),o エーン!	Hangosan sír
ガ——ン!!! Σ(°Д°)	Sokkot kapott.	p(† 0 ˘ Ó)q ブンブン	Nagyon mérges
(〃´o`)=3 ホッ	Megnyugodott.	o(*>ω<)o ワクワク	Izgatottan várakozik

3. ひどい目にあう

A ひどい目にあう kifejezés, azt jelenti, hogy „borzasztó időközön, kemény tapasztalatokon van túl”, a 目にあう kifejezésből származik, melynek jelentése „valamivel való találkozás”. „valaminek megtapasztalása”, és gyakran használják a nehéz és fájdalmas élményekre.

慣用句 (かんようく) : A 慣用句 kifejezés azokra az ősidők óta használt japán kifejezésekre vonatkozik, amelyek két vagy több szóból állnak, amelyeket egy egészként értelmeznek. Más szóval, ezek állandósult szókapcsolatok. A 慣用句 abban különbözik a ことわざ-tól (szólás, közmondás), hogy nem tartalmaz semmilyen tanítást vagy üzenetet, hanem egyszerűen a mindennapi élet tényeire utalnak. A 慣用句-k között sok nagyon vicces is van, amelyekben a test valamely részére hivatkoznak. Itt van néhány. Lássuk, mit jelenthetnek!

(1) 顎が落ちる(あごがおちる)

“leesik az álla”

(Példa: このレストランの料理はあごがおちる。)

Leesik az állad ennek az étteremnek az ételeitől.

(2) 顔から火が出る (Példa: みんなの前でしっばいして、顔から火が出た。)	“lángba borul az arca” Mindenki előtt bakiztam, ezért lángba borult az arcom.
(3) 目がない (Példa: 私はあまいものに目がない。)	“nincs szeme” Nincs szemem az édességekhez.
(4) 腹が立つ(はらがたつ) (Példa: ホテルのサービスがわるすぎて、はらがたつた。)	“beáll tőle a gyomor” A hotelban a kiszolgálás szörnyű, beáll tőle a gyomrom.
(5) 鼻が高い(はながたかい) (Példa: 弟が試験に合格した。勉強を教えてあげた私も鼻が高い。)	“magasan van az orra” Az öcsém átment a vizsgán. Én tanítottam, az én orrom is magasan van.

Válaszok:

- (1) Rendkívül finom.
- (2) Nagyon kellemetlen, zavarában elvörösödik.
- (3) Annyira elmerül valamiben, hogy nem lát mást.
- (4) Nagyon mérges, felháborodott.
- (5) Különlegesennek gondolja magát, büszke, dicsekvő.

仕事をさがす

きいて はなす

KIFEJEZÉS

- ・ていねいな言い方: もうしわけございません。 / 少々お待ちください。 / ...
- ・留学が終わった**ら**、日本の会社で働きたい**と思っ**て(い)る**ん**です。

HASZNÁLAT

- ・Más cégektől érkező látogatókkal szemben/más cégekhez látogatva udvarias beszéd módban beszélni.
- ・Elmondani, mit szeretnénk csinálni egy jövőbeli időpontban.

よんで わかる

FORMA

- ・ヨーロッパの情報を**集める**ことができます。
- ・人の前で**話す**より**レポートを書く**方が**とくい**です。

HASZNÁLAT

- ・Elmondani valakinek, hogy mire vagyunk képesek.
- ・Elmondani két cselekvés összehasonlításával, hogy melyikben vagyunk jobbak.

きいて はなす

1. もうしわけございません。/もうしわけありません。 **Mélységesen sajnálom.**

少々お待ちください。 **Kérem, várjon egy kicsit.**

A もうしわけございません/もうしわけ ありません kifejezés ugyanazt jelenti, mint a *すみません*, de sokkal udvariasabb. A japán nyelvben a kifejezések a kontextustól, a körülményektől vagy a beszélgetőpartner személytől függően változnak. Például amikor egy másik cég emberével beszélünk, vagy más cégekhez látogatunk, finomabb és udvariasabb formákat használunk, hogy ne sértsük meg beszélgetőpartnerünk érzékenységét.

・もうしわけございません。/もうしわけありません。

Mélységesen sajnálom.

・少々お待ちください。

Kérem, várjon egy kicsit.

・ただいままいります。

Már jövök is.

2. 留学が終わったら、日本の会社で働きたいと思って(い)るんです。 **Ha vége a külföldi tanulmányaimnak, egy japán cégnél szeretnék majd dolgozni.**

Ezt a kifejezést akkor használjuk, ha azt akarjuk elmondani, hogy mit szeretnénk tenni egy adott jövőbeli időpontban. Az első mondat végén elhelyezett たら forma azt jelzi, hogy feltételezzük, hogy a benne leírtak majd megtörténnek (lásd A2-2 L7), míg a második mondatban azt mondjuk el, hogy mit akarunk ezután tenni. A mindennapi beszélgetés során gyakran elhagyják az い-t, és azt mondják, hogy 思ってるんです az 思っているんです helyett.

・留学が**終わった**ら、日本の会社で働きたい**と思っ**て(い)る**ん**です。 **Ha vége a külföldi tanulmányaimnak, egy japán cégnél szeretnék majd dolgozni.**

・大学を卒業**した**ら、つうやくになり**たいと思っ**て(い)る**ん**です。 **Ha elvégzem az egyetemet, majd tolmács szeretnék lenni.**

Ha a たら előtt egy időszakra utaló kifejezés található, akkor az állítás úgy értelmeződik, hogy „abban a pillanatban, amikor az időszak eltelik”. Gyakori, hogy hozzávetőleges dátumokat és határidőket adnak meg.

・あと2、3年**した**ら、海外の支社に行き**たいと思っ**て(い)る**ん**です。 **Még két-három év és szeretnék elmenni a külföldi leányvállalathoz.**

・5年**ぐら**い**した**ら、自分で会社を**作り**たい**と思っ**て(い)る**ん**です。 **Kb. 5 év és szeretnék magam egy céget alapítani.**

よんで わかる

3. ヨーロッパのじょうほうを集めることができます。 **Össze lehet gyűjteni az információkat Európáról.**

Ez a szerkezet arra szolgál, hogy elmondjuk, mire vagyunk képesek, vagy megkérdezzük beszélgetőpartnerünket, hogy képes-e valamire. Annak elmagyarázására, hogy mit tudunk tenni az (ige szótári alak) + ことができます -t használjuk. Ennek a kifejezésnek ugyanaz a jelentése, mint az ige ható ige alakjának (lásd A2-2 L6). Ezért ez utóbbival tökéletesen helyettesíthető.

・ヨーロッパのじょうほうを**集める**ことができます。(=集められます) **Össze lehet gyűjteni az információkat Európáról.**

・ていねいな外国語で書いたり、話したり**する**ことができますか。 **Tud idegen nyelven udvariasan írni és beszélni?**

〈Figyelem〉

Bár az (ige szótári alak) + ことができます szerkezet jelentése ugyanaz, mint az ige ható ige alakjának, megvan az a sajátossága, hogy ami alanyesetben szerepel a hatóige mellett, az ebben az esetben tárgyesetben szerepel, amelyet az を partikulának kell követnie.

・日本語を**話す**ことができます。(日本語が**話**せます) **Tudok japánul beszélni.**

・いろいろな人と協力して**仕事**を**する**ことができます。 **Tudok sokféle más emberrel együttműködve dolgozni.**

(いろいろな人と協力して**仕事**が**でき**ます)

4. 人の前で話すよりレポートを書く方がとくいです。 **Jobban tudok inkább beszámolót írni, mint emberek előtt beszélni.**

Amikor összehasonlítunk két dolgot, a (főnév 1) + より (főnév 2) + のほうが(1-melléknév/NA-melléknév) + です (lásd A2-2 L12). Ha két cselekvést hasonlítunk össze, hogy melyik a jobb, vagy melyik tetszik jobban, szintén az (1. ige szótári alak) + より (2. ige szótári alak) + ほうが (1-melléknév/NA-melléknév) + です szerkezetet használjuk.

・人の前で**話す**よりレポートを**書く**方が**と**く**い**です。 **Jobban tudok inkább beszámolót írni, mint emberek előtt beszélni.**

・1人で**働く**よりいろいろな人に**会う**方が**好**き**で**す。 **Jobban szeretek mindenféle emberrel találkozni, mint egyedül dolgozni.**

Amint az a következő példából is kitűnik, az ige olykor a szótári alak helyett ható ige alakot ölt, ilyenkor nem két cselekvést vagy tevékenységet hasonlítanak össze, hanem két képességet.

・外国語が**話**せる**よ**りほかの人と協力して**働**ける**方**が**だ**い**じ**です。 **Fontosabb, hogy tudjon másokkal együttműködve dolgozni, mint hogy idegen nyelven tudjon beszélni.**

Nyelvi-kulturális sarok

1. A vendéggel szemben elvárható kiszolgálás Japánban

Japánban az áruházak, üzletek, bárók, éttermek stb. alkalmazottai nagyon udvarias és választékos kifejezésekkel szólítják meg vásárlóikat annak jeléül, hogy megbecsülik őket, amiért vállalkozásukat választották. Még a részmunkaidőben dolgozó vagy alkalmi munkát végző diákoknak is professzionálisan kell kezelniük az ügyfeleket. Emiatt a gyorséttermekben és más olyan intézményekben, ahol sok diákot alkalmaznak (például a híres コンビニ is ilyen), vannak kézikönyvek, amelyek megtanítják, hogyan kell bánni az ügyfelekkel. Ezek a kézikönyvek elmagyarázzák, milyen kifejezéseket kell használni az ügyfelek megszólítása során. Az alábbiakban lássunk néhány általános használatot a mindennapi életben.

・いらっしゃいませ…

Isten hozta!

A betérő vendégnek mondják.

・かしこまりました…

Értettem.

Ezt felelik, ha vendég kér valamit. A わかりました udvariasabb verziója.

・おそれいます…

Bocsásson meg.

Akkor mondják, amikor kérnek valamit a vendégtől.

・失礼いたします…

Elnézést.

Akkor mondják, amikor a vendég közelébe mennek, vagy áthaladnak előtte.

・申し訳ございません…

Mélyszélesen sajnálom.

Sajnálkozáskor, bocsánatkéréskor használják.

・お待たせいたしました…

Elnézést, hogy megváratam.

Akkor mondják, amikor elmennek a vendég által megrendelt termékért, azt fejezi ki, hogy sajnálják, hogy megváratták.

Természetesen az udvarias és kedves szavak hiábalavók, ha nem párosul hozzájuk a megfelelő viselkedés és arckifejezés, ezért kérik a munkatársakat, hogy a megfelelő mosollyal és testtartással szolgálják ki az ügyfeleket. Japánban nem könnyű olyan helyen dolgozni, ahol embereket kell kiszolgálni.

2. Milyen embereket keresnek a japán vállalatok?

Egy kormányhivatal által 1300 japán cég körében végzett felmérésben, amelyben a szervezetük által keresett munkavállalók profiljáról kérdezték őket, a többség azt válaszolta, hogy "energikus és dinamikus" és "együttműködő szellemű és céltudatos, kiegyensúlyozott és arányérzékkel bíró" embereket keresnek. Ezzel szemben viszonylag kevés olyan cég volt, amely elméleti és műszaki szinten is magas szintű szaktudással rendelkező embereket keresett. Ezekből a válaszokból láthatjuk a japán cégek működési módját: nagyon gyakori a csapatban végzett feladatok elvégzése. Ezért az egyéni képességek helyett inkább olyan embereket keresnek, akik hajlandóak csapatban együttműködni a kollégákkal, és nagyra értékelik az egymás támogatására és segítségére való hajlandóságot. Másrészt a japán cégeknél szilárdan beépült az újonnan érkező fiatal tehetségek fokozatos képzésének gyakorlata; sok olyan vállalkozó van, aki úgy gondolja, hogy a felvételkor nem szükséges speciális ismeretekkel rendelkezniük, hiszen ő tanítja be őket, pl. addig dolgoznak, amíg majd szakértővé nem válnak. Elmondhatjuk tehát, hogy a japán cégek egyik fő jellemzője, hogy dolgozóik továbbképzik magukat a vállalatnál, tanulva rangidős kollégáiktól.

3. Mit jelent a vállalat a japánok számára?

Nyugaton az emberek a vállalatnál való munkát egy olyan megegyezésnek képzelik el, ahol a munkavállaló kompenzációt vagy javadalmazást kap a tudása vagy a munkája biztosításáért cserébe. A japánok számára viszont a cég ennél sokkal több. Japánban

sajátos vállalati kultúra van. Ki ismeri a 飲みニケーション kifejezést? Arra a cégeknél rögzült szokásra utal, hogy munkaidő után elmennek inni a főnökökkel, kollégákkal. Mivel a nyugati országokban az a szokás, hogy elválasztják a munkát és a magánéletet, sokkoló lehet a főnökökkel inni menni, és biztosan elgondolkodunk rajta, hogy ez miért van így. A válasz a 和-ban (わ) vagyis abban a harmóniában rejlik, amelynek a japán társadalom ősidők óta oly nagy jelentőséget tulajdonít. A vállalat ezen felfogása szerint a munkáltató családtagként kezeli alkalmazottait, és mindent megtesz annak érdekében, hogy a munkavállalók közötti kapcsolatok barátiak és szorosak legyenek. Ráadásul a japánok olyan nép, amely mindig is szeretett iszogatással egybekötve szórakozni, ezért a 飲みニケーション alapvető funkciója a jó kommunikáció kialakítása a főnökök és a kollégák között a munkakörnyezeten kívül is. Vannak olyan esetek is, amikor egy cég dolgozói nem mennek haza, ha végeztek is, amíg a főnök is el nem megy. Ez a japánok sajátos elképzelésének megnyilvánulása, miszerint "az egyes embernek maradnia kell, ha a többi is marad". Mindez nem meglepő, ha figyelembe vesszük, hogy a japánok számára a cég családként, közösségként fogható fel, ahol nagyon nehéz „egyedülként kimaradni”. A csoport érdeke az egyéné előtt áll: ez a japán társadalom felfogása, és ez az üzleti világban is meglátszik, bár az évek múlásával és a globalizáció hatására ez a sajátos vállalati kultúra eltűnőben van.